

Uvodnik

Ambrož Kodelja

Vstajensko veselje

*"Jaz sem vstajenje in življenje,
kdor vame veruje, bo živel,
tudi če umrje; in vsakdo,
ki živi in vame veruje,
vekomaj ne bo umrl".
(Jn 11,25-27)*

Slovenska kiparka mi je poklonila čudovit križ. Med pogovorom me obzirno vpraša: "Kam pa ga boste namestili?" "Kamor spada, nad vrata, visoko pod strop, tako običajno nameščamo križe"! ji odgovorim. Ona pa polglasno in proseče doda:

"Ne, ne gospod! Nikar! Kristusa na križu ne obešajte visoko na zid. Razpelo mora biti v višini ustnic. Pri namestitvi križa naj poleg estetike odloča tudi ljubezen do Boga..." Od tedaj se mi ob pogledu na ta križ vedno utrne misel: "Upam, da imajo v naših domovih na vidnem mestu še križ"? Marsikje ga ni! Če pa je, res naj bo v "dosegu ustnic". Ko se čutimo odrinjene, osamljene, ko odhajamo v službo in vemo, da bo dan težak, ko nas najbližji zapuščajo, ali so nas celo odpisali, ko nas nihče ne razume, ko smo zabredli v težave, iz katerih ne vidimo izhoda..., tedaj naj se naš pogled zaustavi na križu. Če nam je križ dosegljiv, ga čisto na rahlo poljubimo in verjemite mi: vse bo postalo lažje in znosnejše...

Po maši na petek zvečer priteče k meni gospa Marija in hiti pripovedovati: "V nedeljo me ne bo, ker grem v mesto, tam imamo mašo za našega fanta, ki je pred leti odšel k Očetu"! Kar streslo me je: "Odšel je k Očetu"! Kakšna trdna vera žari iz te ženske, tudi njej je On vstajenje in življenje... Hvala, Gospod, da jo poznam...

Znanka je pred letom in pol, čez noč zgubila očeta, s katerim sta skupaj živela. Vedno, ko je odhajala z doma, jo je prekrizal, in ko je prihajala z zadnjim avionom in jo je čakal na letališču, jo je najprej prekrizal in šele nato poljubil. Te dni jo srečam in mi pripoveduje: "Ob smrti svojega očeta, ko se mi je zdelo, da se je pri meni vse zrušilo, sem v srcu doživela, da je odšel k Njemu, v katerega je veroval celo življenje. Ob očetovi smrti je vsa njegova vera, ki jo je živel, dobila zame poseben smisel. V globini srca sem začutila besede: "Jaz sem vstajenje"! V trenutku največje bolečine in izgube sem doživela tudi največji mir in tolažbo, kot še nikoli do takrat. Vstajensko veselje, ki se ga ne da primerjati z nobenim drugim veseljem, je napolnilo moje srce, ki od tedaj še bolj išče Njega, saj sem prepričana, da smo samo v Njegovi ljubezni združeni in bomo ostali povezani..."

Na tej poti z Njim se v nas na novo prebujajo želja po ustvarjanju in dajanju in vedno manj bo prisoten v nas strah pred neuspehi in težavami. To je delo Njega, ki je vstajenje in življenje. Bog od nas želi, da bi bili odprti za življenje, se veselili in na široko sejali svoje sposobnosti, sprejemali svoje odgovornosti in se ne zapirali v svoj vrtiček...

On je tisti, ki nam daje veselje do življenja! Zato tudi ostaja zame in zate, in to ne samo letos o Veliki noči, ampak vedno: "Vstajenje in življenje!"

Sporočilo uredništva

Naslednja številka Novega glasa bo izšla v četrtek, 3. aprila. Sodelavce prosimo, naj pošljejo svoje prispevke najkasneje do ponedeljka, 31. marca.

Nikolaj Mašukov, Vstali Jezus, p. c. sv. Tomaža v Ratečah, foto F. Petrič

Vsem našim bralkam, bralcem in sodelavcem ter vsem slovenskim rojakom doma in po svetu želimo blagoslovljene velikonočne praznike in veselo Alelujo!

**UREDNIŠTVO IN UPRAVA
NOVEGA GLASA**

Evropske teme - Naše teme

Evropski svet v znamenju odličnega slovenskega vodstva

Spomladansko zasedanje Evropskega sveta, kateremu je predsedoval slovenski premier Janez Janša, je nedvomno pokazalo na izredno uspešnost in profesionalnost slovenske države, ki je bila ob zaključku vrha deležna laskavih čestitk predsednika Evropske komisije.

Gre za izjemen dosežek za Slovenijo, še posebno, če pomislimo, na njeno stanje pred šestnajstimi leti, ko je počasi začela samostojno postavljati temelje svoje državnosti. Uspehi in laskave

ocene iz prejšnjih dni so prav zaradi tega še toliko bolj dragoceni, saj kažejo na izreden miselni, gospodarski in kulturni skok, ki ga je Slovenija opravila v tako kratkem času. Pomembni pa so tudi za nas Slovence, ki živimo v Italiji, saj na lastni koži občutimo posledice vse večjega ugleda, ki ga Slovenija uživa med Italijani. Nedvomno tudi zaradi tega nas večinski narod vse bolj ceni in spoštuje, skratka nas nič več ne označuje s slabšalnico jugo, kot se je to še pred kratkim dogajalo, saj postajamo "manjšina" vse bolj

naraven most do ekonomsko in politično vse bolj zanimivega partnerja.

Uspeh Slovenije pa je po drugi strani tudi uspeh Evropske unije, ki je znala v tem petnajstletnem obdobju spodbujati spremembe in stati ob strani vsem tistim, ki so si Evrope želeli oz., ki so v Evropi in evropskih demokratičnih vrednotah ponovno odkrili duha podjetnosti in možnost uveljavitve posameznika, ki ga je petdesetletna komunistična diktatura hotela izbrisati.

Slovenska podjetnost, slovenska delavnost, slovenska strokovnost je našla v Evropi svoje mesto, kar se nedvomno odraža tudi v slovenskem vodenju Evropske unije.

Slovensko vodenje Unije nima namreč le politične vrednosti (na to so komentatorji v zadnjih mesecih večkrat opozorili), a ima nedvomno tudi izjemno simbolično vrednost, ker jasno dokazuje, da v Evropi tudi ena izmed zadnjih sprejetih članic, ne glede na svojo številčnost, lahko, če se za to resno pripravi, suvereno in učinkovito odigra vodilno vlogo. Kdorkoli je pripravljen, lahko učinkovito pomaga utrditi in razviti vsesplošno blaginjo. Zdi se mi, da sporočilo slovenskega predsednikovanja simbolično govori predvsem o tem, da v Evropi podjetni, delavni in strokovno pripravljeni ljudje najdejo svoje mesto in svoj prostor.

Zato se mi zdi pomembno tolmačiti tudi Bruselski vrh, ki se je odvijal pod slovenskim vodstvom 13. in 14. marca v tej luči. Sloveniji je uspelo dati novega zagona Lisbonski strategiji, to je večletni evropski razvojni strategiji, osredotočeni na tematiki razvoja in dela. Evropska unija je namreč globoko prepričana, da sta prav ekonomski razvoj in visoko kvalificirano delo jamstvo tako za družbeni napredek kot tudi za prihodnjo evropsko družbeno kohezijo. Ta dolgoročni ambiciozni politični načrt je na tem spomladanskem zasedanju dobil novega zagona. Novi cikel Lisbonske strategije, ki se pravkar začena pod slovenskim vodstvom, skuša namreč po eni strani doseči boljše ravnovesje med politiko za državljane in politiko za okolje, po drugi pa spodbuja kompetitivno, na znanju osnovano ekonomijo.

Skratka, prenovljena strategija sprejema izsledke klimatske konference, ki se je odvijala na Baliu, in jih skuša vključiti v splošno politiko evropskega ekonomskega razvoja, ki je v zadnjih letih žela neizpodbiten socialni uspeh. Pri tem si prizadeva za modernejši pogled na inovacijo in ustvarjalnost predvsem v malih in srednjih podjetjih, ki so danes jedro evropske ekonomije, da bi v naslednjih letih lahko zgradili realne poslovne možnosti za ekološko industrijo, ki je predpogoj za trajnostni industrijski razvoj. Vedeti, da Evropa stopa na tako zahtevno pot pod slovenskim vodstvom, nedvomno vzbuja narodni ponos.

Peter Černic

Pobudnik Oljke, uvedbe evra in DS

Predsednik Prodi odhaja iz italijanske politike

Vlada Romana Prodija ostaja na svojem mestu za opravljanje rednih poslov do izvolitve nove po opravljenih parlamentarnih volitvah 13. in 14. aprila. Toda že v preteklih mesecih je Prodi ob več priložnostih poudaril, da želi voditi vlado do naravnega izteka mandatne dobe leta 2011 in s tem zaključiti svoje politično delovanje. Dejal je tudi, da nima kakih drugih političnih ambicij in da je odprta

pot njegovemu nasledstvu. Znan politični zaplet so povzročili predčasen konec njegove vlade in razpust parlamenta. Tako smo sedaj v polni volilni kampanji za obnovo parlamenta, čemur bo sledila sestava nove vlade. Minulo nedeljo je televizijska mreža Sky TG24 intervjuvala ministrskega predsednika Prodija

v odstopu, ko je odhajal od redne nedeljske maše v rojstni Bologni. Med razgovorom je povedal, da je praktično zaključeno njegovo obdobje aktivne politike in da ima za prihodnost druge načrte, kako bi lahko še kaj koristnega naredil za ljudi, ki potrebujejo miru in pomoči. Ta njegova odločitev ni torej nobeno preseženje, je pa dokončno dozorela v zadnjih tednih, ko se pripravljala, da izpreže vladne posle. Odklonil je namreč vsa vabila za parlamentarno kandidaturu doma ali za evropski parlament. Formalno sicer ostaja predsednik Demokratske stranke, vendar ne namerava posegati v njeno življenje. Ljudje iz njegovega ožjega kroga vedo povedati, da omenjena njegova odločitev ni izraz kake užaljenosti ali maščevalnosti. Sam je dobesedno dejal: "Projekt moje vlade je bil poko-

pan po zaslugi nekaterih manjših skupin večine, zato so sedaj na vrsti drugi baklonosci novih načrtov. Moja naloga je ta, da dam možnost uveljavitve novim generacijam in jim pomagati, če mi bo dana ta možnost."

S Prodiem odhaja z javnega prizorišča eden glavnih italijanskih političnih voditeljev v zadnjih petnajstih letih, ko se je dal na razpolago celotni skupnosti za prebroditev kriznega stanja od

zastoju in v velikih finančnih dolgovih. Za ceno nepopolarnosti zaradi sprejetih varčevalnih ukrepov je s pomočjo ministra Padoa Schioppa uredil državne račune in s tem postavil temelje za gospodarski zagon. Politična kratkovidnost in neučakanost nekaterih njegovih vladnih sopotnikov, od Mastelle do Dinija, sta Prodijevi vladi onemogočili nadaljnje

življenje. Primerno in potrebno je tudi spomniti, da je Prodi v vsem času vladanja bil naklonjen zaščiti slovenske manjšine v Italiji. Desnosredinska Berlusconijska vlada je zamrznila izvajanje leta 2001 sprejete zaščitne zakonice. Šele Prodijska vlada je v minulemu letu odstranila vse ovire za končno odobritev znanega seznama 32 občin, v katerih naj se izvaja zaščita. Skratka, odhajajoči predsednik Romano Prodi je bil vseskozi dosleden v svojih načelih, neutrušen politični delavec z daljnoročnimi cilji, ki jih v neurejenih italijanskih razmerah ni mogel uresničiti v obsegu, kot je želel. Utemeljena je ocena, da ni bil politik le za izvrševanje tekočih zadev, temveč je kot resnični državnik nastavljal tudi daljnosežne načrte.

Alojz Tul

90. let naprej. Med drugim je dal pobudo za levosredinsko politično povezavo Oljke, omogočil Italiji vstop v območje skupne valute evra in spodbujal ustanovitev nove Demokratske stranke.

Prodi ima namreč za seboj bogato življenjsko pot. Kot mnogo drugih vidnih politikov nekdanje Krščanske demokracije se je študijsko in intelektualno oblikoval na katoliški univerzi Sacro cuore v Milanu, kjer je diplomiral iz ekonomskih ved. V politiko je stopil leta 1978, ko je postal minister za industrijo v takratni Andreottijevi vladi. Nato je vrsto let bil predsednik pomembne poldržavne družbe IRI, to je ustanove za industrijsko obnovo Italije. Leta 1994 je ustanovil levosredinsko koalicijo Oljke, ki je leta 1996 zmagala na volitvah. On je takrat uvedel potujočo volilno kampanjo z avtobusom.

Povejmo na glas

Ko se iz teme dvigne luč

Nepopisno veličasten in mogočen je trenutek, ko se iz teme dvigne luč, luč kot novo življenje, luč kot morje svetlobe, ki nam vrne radost in srečo. Ker radosti in sreče ni več bilo in se je zdelo, da ju nikdar več ne bo. In kakor o najskrajnejši zmagi življenja nad smrtjo govori največji praznik, o zmagi nad smrtjo, ki bi bila sicer gluh iztek naših dni, tako lahko podobne vzgibe razbremenjujejo radosti doživljamo v naši vsakdanjosti, ko pogostoma naletimo na nelahke ovire. Enkratno in kar čudežno je to dogajanje v naši notranjosti, ko na koncu vseh stisk in tesnob vselej prevlada svetloba in nam da moči za prihodnje preizkušnje. Dovolj se je spomniti, da smo od časa do časa obupani in nas zajame žalost, spet drugič razočarani in globoko prizadeti, toda ko se zdi, da ni prave rešitve, se od nekod dvigne val svetlobe in nas preplavi s svojo srečnostjo. Obup hipoma izgine, izgine žalost, umakne se razočaranje in ni več nobene prizadetosti. Iz teme, ki nas je še trenutek prej dušila in nas navdajala z grozo, se je dvignila luč in v nas je ponovno zaživilo trdno prepričanje, tisto prepričanje, ki navdušeno pričinja vse na novo in verjame v smisel prihodnjih načrtov.

Vstajenje luči se nenehno brez prekinitve dogaja in tema v nas je vsakokrat znova premagana, in to je zares velika in velikanska stvar. Ker tema je močna, tema je strašna in vsaka zmag nad njo je izjemen dogodek, če nam ga je le dano videti. Preizkušnje na naši poti so trde in boleče, prijateljstva se razdirajo, oseba, ki smo

ji z vsem srcem zaupali, nam obrne hrbet in odide v drugo smer. Tudi ljubezni se razdirajo in zadajajo nevarne bolečine, včasih se na obzorju zlovešče prikaže osamljenost. Prizadevajo nas bolezni, bolezni naših bližnjih in najbližjih in še ni konca groženj, zaradi katerih nas zajame zlohota tema. In vendar luč vedno spet zmaga, vstane do neba, da vsa naša notranjost zažari kot zlata dvorana v slepeči širjavi olajšanja in vnovičnega dušnega prerodenja. Vstajenje luči traja brez zastoja in je vrelc tistega ves čas kipečega življenja, ki je iz sebe ustvarilo živo in neživo stvarstvo, sredi katerega in na katerem živimo. Vrelc življenja stvarstvo vzdržuje in mu nepretrgoma daje hrano za njegovo rast in obstoj.

Najbolj pa nam je vstajenje luči, dokaz neusahljivega izvira življenja, v pomoč tedaj, kadar se zdrznemo ob lastni končnosti, ali pa nas na končnost spomnijo tisti najbližji, ki so od nas že odšli. Vstajenje luči nam spodbujajoče prišepetava, da izvira življenja nikdar ne presahne in da v njem živijo vsi, ki so nekoč med nami živeli, in da v njem ne umre nihče, ki je kdaj znotraj minljivega stvarstva bival. In to je dokončna zmag nad temo, ki nas s smrtjo želi prisiliti k predaji, res, to je dokončna zmag, saj se vstajenje preko smrti dvigne do tam, kjer kraljuje le svetloba kot neskončno živo in neumrljivo sonce. Kot sonce tiste srečnosti, ki je od nekdanj obljubljena in prav vsakomur od nas namenjena.

Janez Povše

Slovenska skupnost je v teh prazničnih dneh še posebej blizu Vam vsem, dragi slovenski rojaki in rojakinje, ki se z nami trudite in žrtvujete za to, da bi slovenska narodna zavest, resnično demokratično prepričanje in vera v boljši jutrišnji dan bili vedno bolj globoko zakoreninjeni v srcih nas vseh. Sprejmite v tem duhu naša iskrena voščila za veselo Veliko noč.

SLOVENSKA SKUPNOST
Trst-Gorica-Videm

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ

Vsem članicam in celotni naši narodni ter širši skupnosti želimo veselo Veliko noč v prepričanju, da se bomo v duhu medsebojnega sodelovanja še naprej uspešno odzivali na vedno nove izzive sedanjega časa

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ

Na dnu...

KOLIKO JE ZARES GLOBOKA NAŠA VERA?

GLOBOKA, GLOBOKA!
TAKO GLOBOKA, DA JE
NE NAJDEMO VEČ!

GORICA G. Luigi Ciotti o vzgoji mladih ob 60-letnici republiške ustave

"Iščite Boga, da se boste srečali z ljudmi. In iščite ljudi, da se boste srečali z Bogom!"

Razmišljanje Luigija Ciottija o vzgoji mladih ob 60-letnici republiške ustave je v torek, 11. marca, v goriškem auditoriju furlanske kulture preraslo v krepko injekcijo upanja v prihodnost in zaupanja v mlade. Družbeno angažirani duhovnik, rojen pred 62 leti v dolomitski vasi Pieve di Cadore, ki se je še mlad preselil z družino s trebuhom za kruhom v Turin, kjer je vzklil njegov poklic in je z leti vzporedno nastalo razvejeno gibanje okrog njega, je v Italiji trenutno ena vidnejših osebnosti, ki iz trdnega verskega in človeškega prepričanja globoko posegajo v družbeno dogajanje in pravzaprav katalizirajo številne kroge ljudi dobre volje. Veliko zaslug ima na civilnem področju, saj je znano, da se več kot 40 let posveča osebam, ki doživljajo najrazličnejše težave, pa naj gre za mlade v stiski, žrtve mamil in prostitucije, priseljence, umsko prizadete, kakorkoli na rob potisnjene, ki živijo na cesti. Prav cesta je bila in ostaja njegova glavna življenjska učiteljica: kraj, kjer je srečal Kristusa in kjer pomaga ljudem, da vstanejo pokonci in shodijo. Njegove besede so preproste, in vendar imajo težo, so polne smisla, se dotaknejo src ljudi, ker to, kar pravi, Ciotti tudi živi, uteleša.

Prav tako kot lansko srečanje z Enzom Bianchijem, je tudi letošnje srečanje z drugim velikom italijanske Cerkve v sklopu praznovanja goriških zavetnikov sv. Hilarija in Tacijana uspelo. Goriška nadškofija in stolna župnija sta tudi tokrat zadeli v polno, saj se je večera udeležilo res veliko ljudi (med njimi je bilo - žal že spet - zelo malo Slovencev). V prvih vrstah so sedeli nadškof msgr. Dino De Antoni, prefekt Roberto De Lorenzo, pokrajinski svetnik Marko Marinčič,

"Mladi, zaljubite se, uživajte življenje, bojujte se za vrednote in ideale!"

lagi študij povedal, da v Gorici obiskuje več mladih službo proti odvisnostim Sert in pa središče za umsko zdravje kot pa župnije. "Ne bomo se vdali tem podatkom, pomagajte pa nam razmisliti", je pozval gosta in ga vprašal, kaj lahko naredi skupnost, ki želi vzgajati mlade. Brez prenovljene vesti in zavesti nam nič ne bo uspelo, je začel Ciotti. "Pomemben je mi in ne jaz". Družina ima težko vlogo, danes pa je sama ne zmora nositi. Združiti bi morali vse moči na zasebnem in javnem nivoju, saj je čas zelo

Foto DPD

nikov smisel, če prebudita več ljudi. Isto velja za 60-letnico italijanske ustave in 20-letnico skupine Agesci 3. Ungaro je tudi na kratko povzel štiri desetletja prizadevanj g. Ciottija na družbenem in kulturnem področju. Opisal ga je kot državljan, ki v sebi čuti premočno potrebo po pravičnosti. Nadškof je gosta prosil, naj pomaga tudi naši javnosti boljše razumeti svet mladih v državi in mestu. Prefekt pa je podčrtal, kako pomembno je, da so ustanove blizu vsem, ki si prizadevajo za razvoj posameznikov in skupnosti. Ustavno je prikazal kot dekalog vsakega državljanja, osnovo temeljnih pravic. Župnik v goriški stolnici, g. Sinuhe Marotta, je nato na podneje

lagi študij povedal, da v Gorici obiskuje več mladih službo proti odvisnostim Sert in pa središče za umsko zdravje kot pa župnije. "Ne bomo se vdali tem podatkom, pomagajte pa nam razmisliti", je pozval gosta in ga vprašal, kaj lahko naredi skupnost, ki želi vzgajati mlade. Brez prenovljene vesti in zavesti nam nič ne bo uspelo, je začel Ciotti. "Pomemben je mi in ne jaz". Družina ima težko vlogo, danes pa je sama ne zmora nositi. Združiti bi morali vse moči na zasebnem in javnem nivoju, saj je čas zelo

lagi študij povedal, da v Gorici obiskuje več mladih službo proti odvisnostim Sert in pa središče za umsko zdravje kot pa župnije. "Ne bomo se vdali tem podatkom, pomagajte pa nam razmisliti", je pozval gosta in ga vprašal, kaj lahko naredi skupnost, ki želi vzgajati mlade. Brez prenovljene vesti in zavesti nam nič ne bo uspelo, je začel Ciotti. "Pomemben je mi in ne jaz". Družina ima težko vlogo, danes pa je sama ne zmora nositi. Združiti bi morali vse moči na zasebnem in javnem nivoju, saj je čas zelo

Mladi so "proizvod tega, kar smo zgradili odrasli", zato je zanje življenje prenaporno, čutijo se neprimerne, prepričani so, da zaradi tega razočarajo starše, in marsikdo si zaradi tega tudi vzame življenje. V njih je veliko samote in strahu. Zato mora katerikoli vzgojitelj najprej posvečati pozornost in spodbujati to, kar je v mladih pozitivnega. "To je odgovornost vseh"! Sedanje kulturno obzorje namreč poudarja samo videz, podobo, denar, oblast in moč. Pomislimo na televizijsko oglaševanje: to ima neverjetno prodorno moč na ne še povsem odrasle osebe. Že sveti Janez Bosco je svoje mlade pozival, da bi bili dobri kristjani in državljani. "Prvo ne zadošča"! Filozof Nberto Bobbio pa je poudarjal, da demokracija živi, če so v državi dobri zakoni in dobre navade. Italijanska ustava je pravi sporazum prijateljstva in bratstva vsega ljudstva (Umberto Terracini). Vsi mi smo dolžni se tega spominjati in to dediščino posredovati mladim rodovom. "Mladi obstajajo, verjemite. Sam sem majhna priča tega, saj sem diplomiral iz 'zmedenih ved'".

Mladi ne iščejo perfektnih odraslih, ampak ponižne in ljubeče osebe, ki bi verjeli vanje. Ne potrebujejo fizičnih prostorov, ampak dokaz, da obstajajo, da sodelujejo, da jih drugi vidijo in upoštevajo. "Imajo voljo, moč in pogum". Problem pa je, kdo danes podpira in pomaga materam in očetom, ki so prevečkrat dezorientirani, krhki in šibki. Potrebe so velike, saj je danes še najbolj v škripcih prav svet odraslih, ki so odgovorni za vzgojo mladih. Osebnostno želim, je dodal Ciotti, "da bi bilo vedno manj solidarnosti in vedno več pravičnosti". Kot je povedal eden izmed umorjenih italijanskih sodnikov, nam bo prej ali slej postavljeno vprašanje, če smo bili verodostojni, ne pa verni. Čas je, da spremenimo smer: vse se ne vrti okrog odraslih, upoštevati moramo mlade in jim priznavati njihove kompetence. To pa je možno, samo če smo pripravljeni jim prisluhniti, ohranjati živ stik z njimi in skupno rasti. Resnič-

"Osvoboditi moramo svobodo!"

nost, v kateri živijo, je vse bolj virtualna, zato potrebujejo praktične in konkretne poti uveljavljanja. V svetu, ki je pravi mozaik različnosti, jim moramo pomagati razbirati svet, ki jih obkroža, in širšo, makro razsežnost. "Tu je Gorica, zunanaj je ves svet". Gorje nam, če poenostavljamo, češ da so mladi naša prihodnost. "Ne, mladi so sedanjost!"

Srce republiške ustave je njen 3. člen, ki govori o enakosti. To pa lahko gradimo, samo če smo pripravljeni se skloniti nad potrebnim, mu darovati del svojega, mu odpustiti. Revni niso svobodne osebe, prav tako tisti, ki nimajo urejene delovne pogodbe, ali žrtve oduševanja, pocestnice, celo

Foto Bumbaca

"Mladi niso prihodnost, ampak sedanjost!"

športniki z umetnimi poživili niso svobodni. Zato moramo "osvoboditi svobodo", tako da se ozremo na krhke osebe. Vsakdo ima pravico začeti znova, če je začel s poti dostojanstva. "Pri srcu naj nam bo skrivnost življenja vsake osebe!"

V razpravi, ki je sledila Ciottijevemu posegu, so nekateri posamezniki postavili nekaj vprašanj o načinih vzgoje in žgočih aktualnih vprašanjih. Govornik je navzočim odgovoril z več zgovornimi anekdotami. "Ko me je škof Pellegrino posvetil v duhovnika, je pri maši prisotnim mladim s ceste povedal, da me pusti njim, saj sem zrasel z njimi. Moja župnija je postala cesta... Tja me je poslal, da bi se učil, da bi spoznal Kristusovo obličje v njih". Mi vsi imamo dolžnost spregovoriti, ko se dogaja krivica. "Ne smemo molčati, imeti moramo pogum, da spregovorimo"! Vsakdo je odgovoren za se pred svojo vestjo; kdor pa

zaseda javna vodilna mesta, ima dvojno odgovornost: pred sabo in pred skupnostjo. Res, obstajajo prekanjenci, "tudi taki, ki si pišejo zakone na kožo, ad personam, da bi zakrili kaj nezakonitega". To pa za nikogar ne more biti alibi. Razumljivo je, če ljudje ne zaupajo več v javno upravo, mi pa se moramo temu upreti in moramo spet vzpostaviti zaupanje. Že sveti oče Pavel VI. je zapisal, da je politika najvišja oblika ljubezni, saj gre za služenje skupnemu dobremu. Zato mora politična razsežnost pripadati vsem nam. "Kdor spregovori, da prijavi krivico, oznanja odrešenje".

Mladi potrebujejo dosledne in verodostojne vzore. "Najbolj zgovorni vzori so konkretni". Motivacijo za katerikoli obliko služenja pa je treba vedno znova obnavljati, utrjevati, saj tudi solidarnost lahko postane sivo ponavljanje. "Alarmni zvonec je trenutek, ko se ne znamo več čuditi ničemu". Vedno znova moramo zato biti na preži in se boriti v tem kulturnem izzivu proti toku, za zakonitost, pravičnost in zavzetost vsakogar v družbi. Klicani smo, da se srečujemo s ljudmi in se spoprijemamo s problemi; ne smemo pa se spoprijemati z ljudmi. Potrebne so tudi tehnične rešitve, te pa ne zadoščajo. Treba je vlagati v vzgojne moči in poti. Mladi namreč ne potrebujejo samo projekte, ampak zlasti prijateljstvo, dialog in nekoga, ki jim je blizu tudi s čustvi. Televizija govori in ne komunicira, mobilni telefonček krči komunikacijo, internet je virtualen. "Nanovo se moramo polastiti besede"! Potrebni so močni odno-

si z ljudmi, ki mladim pomagajo iskati globoki smisel življenja in jim postavljajo tudi pravila. "Tu sem in z veseljem govorim o Bogu, ker mi je mama bila zraven in mi postavljala količke"! Cerkev mora sprejemati, gledati na srce ljudi, ne pa na etikete. Naučiti se moramo tudi ločevati načela od vrednot, saj "mir lahko opraviči celo vojni spopad". Na koncu se je Ciotti v eni sapi s srčnim pozivom obrnil na svoje ljubljence: "Mladi, zaljublajte se, uživajte življenje, postanite glasniki in bojevniki za dosego vrednot in idealov! Ne bojte se si umazati roke! Išcite Boga, da se boste srečali z ljudmi, in iščite ljudi, da se boste srečali z Bogom"! Tudi če vsega tega ni brez napora, dvomov in zbežanosti, se zavedajte svojih meja. Le tako boste postali zreli. "Ne zaupajte tistim, ki so razumeli vse, ki vedo vse. Pustite jih in hodite dalje!... Bog vas spremlja in želi tudi iz vaših omejenosti narediti velike reči. To je mogoče!"

Danijel Devetak

Velika noč v glasbi

V verskem doživljanju posameznika se navadno ustavi tudi močan čustveni naboj, ki se lahko izraža na različne načine, tako tudi v umetnosti. Glasba, književnost in likovna umetnost so imenitno sredstvo za prenos vseh teh čustev. Zato se bomo v teh vrsticah bežno zaustavili ob glavnih glasbenikih, ki so svoja dela posvetili postnemu oz. velikonočnemu času.

Že v renesansi bi lahko imenovali vsaj dve imeni. To sta J. Gallus in P. da Palestrina, ki sta zlasti v svojih vokalnih polifonskih delih ustvarila veliko zakladov na tem področju. V baroku pa zaslužita omembo vsaj dva velika skladatelja, kot sta J. S. Bach in G. F. Händel. Prvi je v nekaterih monumentalnih delih izrazil vsa ta čustva. To sta zlasti Pasijona po sv. Mateju in po sv. Janezu, v katerih poje o Jezusovem trpljenju. Omeniti pa moramo

Lojze Bratuž

še Velikonočni oratorij z mogočno vstajensko vsebino. Händel pa je velikonočno skrivnost najlepše opeval v oratoriju Mesiah, v katerem zlasti izstopa mogočni zbor Aleluja. Tako Bach kot Händel pa sta postnemu in velikonočnemu obdobju posvetila še veliko drugih zborovskih in orgelskih skladb.

V dobi glasbene klasike od 18. do 19. stoletja je skladatelj F. J. Haydn v kantatni obliki uglasbil sedem zadnjih Kristusovih besed na križu. L. van Beethoven pa je napisal lep oratorij Kristus na Oljski gori. Tudi W. A. Mozart je zlasti Jezusovemu trpljenju posvetil razna dela, med drugim znani motet Ave verum s presunljivo glasbeno vsebino. Nešteto je še drugih glasbenikov, ki so ustvarili podobna velika dela, med njimi C. Franck, F. Liszt (oratorij Kristus) in ruski skladatelj N. Rimski Korskakov (Ruska Velika noč).

Kaj pa slovenska glasba? Od ljudskih nabožnih pesmi do umetnih skladb in večjih del so pisali tudi znani slovenski glasbeniki. Tu so najbolj znana imena S. Premrl, M. Tomc in F. Kimovec, pri nas pa še E. Komel, L. Bratuž, V. Vodopivec, B. Šček in drugi. - Vse to pa dokazuje, da ima tudi slovenska glasba res staro in bogato tradicijo v postni in velikonočni pesmi.

Andrej Bratuž

Slovenski Pasijon na Travniku

Na oljčno nedeljo so številni pevci iz mesta in bližnje okolice izvajali Pasijon po sv. Mateju skladatelja F. Kimovca za moški zbor. Zbor je vodil Zdravko Klanjšček, pri orglah je bila Lojzka Bratuž. Pred oltarjem pa sta pasijonske dele pela mašnik Alessio Stasi in Dario Bertinazzi. Peti pasijon se na Travniku izvaja že dolga leta in je verjetno edini te vrste v našem zamejskem prostoru.

Foto Bumbaca

občinska odbornica Silvana Romano, predstavniki drugih ustanov, cela vrsta duhovnikov, zastopniki cerkvenih gibanj, lepa skupina skavtov in kar nekaj mladostnikov. Večer se je začel z nekajminutnim prizorčkom, ki ga je pripravila skupina italijanskih skavtov Agesci 3 in je na učinkovit način predstavil številno, teža-ve in hrepenenja mladih v Gorici. Urednik tednika Voce Isontina Mauro Ungaro je v krajšem uvodnem razmišljanju poudaril, da imata praznovanje in zgled svet-

zahteven. Pred leti bi si nikdar ne mislil, je nadaljeval duhovnik, da bi do njega prihajali mladi in ga prosili, naj jih reši potrošništva in interneta. Kdor namreč sedi ure in ure v samoti pred spletom, se zaplete v nevarno obliko odvisnosti. Zato "vsem vam priželimo: bodite nepismeni, nihče naj ne misli, da je prišel do cilja, nihče naj ne postavlja pike, ker misli, da je vse razumel". Treba je biti ponižni in poslušati, iskati odnos z ljudmi, ustvariti močne in plodne osebene vezi med odraslimi.

vičnosti". Kot je povedal eden izmed umorjenih italijanskih sodnikov, nam bo prej ali slej postavljeno vprašanje, če smo bili verodostojni, ne pa verni. Čas je, da spremenimo smer: vse se ne vrti okrog odraslih, upoštevati moramo mlade in jim priznavati njihove kompetence. To pa je možno, samo če smo pripravljeni jim prisluhniti, ohranjati živ stik z njimi in skupno rasti. Resnič-

"Ne zaupajte tistim, ki so razumeli vse, ki vedo vse!"

Umrla je Chiara Lubich, ustanoviteljica Gibanja fokolarov

Chiara je bila izjemna karizmatična osebnost!

Minuli torek, 18. t. m., so se v cerkvi sv. Pavla zunaj obzidja v Rimu poslovili od ustanoviteljice fokolarov, ognjiščarjev, Chiare Lubich, ki je umrla v petek, 14. marca, ob dveh ponoči. Chiara Lubich je bila stara 88 let. V ozračju molitve in globoke ganjenosti je sklenila zemeljsko potovanje na svojem domu v Rocca di Papa v Rimu, kamor se je 12. marca na osebno željo vrnila iz poliklinike Gemelli v Rimu. Pred dnevi ji je papež Benedikt XVI. v pismu zapisal, da ji želi v težkih trenutkih zagotoviti svojo molitev, da bi ji Gospod naklonil telesno olajšanje, tolažbo v duhu in ji pokazal znamenje svoje dobrote tako, da bi ji dal okusiti odrešenjsko vrednost trpljenja, če ga živimo v globokem občestvu z njim. Ob

koncu ji je poslal še poseben blagoslov. Ob nedavnem obisku Vatikana je Chiaro obiskal

carigrajski ekumenski patriarh Bartolomej I. Patriarh je dejal,

da je želel obiskati Chiaro, ki je toliko dala in še daje s svojim življenjem celotni Cerkvi. "Prinesel sem ji svojo hvaležnost in blagoslov", je še dejal in dodal: "Vesel sem, da sem jo lahko srečal". Stike s carigrajskim ekumenskim patriarhatom je Chiara Lubich vzpostavila že pred 40 leti v času patriarha Atenagore I. V preteklih dneh sta Chiaro obiskala tudi praški nadškof kardinal Miloslav Vlk in ustanovitelj skupnosti sv. Egidija Andrea Riccardi. Sporočila o molitveni podpori so ob poslabšanju njene zdravstvene stanja posredovali judje, muslimani, budisti in hindujci. Papež Benedikt XVI. je ob smrti Chiare Lubich zapisal: "Globoko ganjen sem prejel novico

o smrti Chiare po dolgem življenju, polnem sadov, ki je bilo zaznamovano z neutrudno ljubeznijo do zapuščenega Jezusa. V tej uri boleče ločitve" sveti oče "z ljubeznijo" zagotavlja duhovno bližino "sorodnikom in celotnemu Marijinemu delu - gibanju fokolarov, ki se je rodilo iz njene karizme, ter vsem drugim, ki so cenili njeno zavzemanje za občestvo v Cerkvi, za ekumenski dialog in bratstvo med narodi". Papež se zahvaljuje Gospodu "za pričevanje njenega življenja, v katerem je znala prisluntni potrebam današnjega človeka v popolni zvestobi Cerkvi in papežu". Benedikt XVI. je zaželel, da bi "tisti, ki so jo poznali in se z njo srečali, občudovali izredne stvari, ki jih je Bog izvrševal s pomočjo njene misijonske gorečnosti, in bi hodili po njeni sledi ter ohranjali živo karizmo". Papež je zapis sklenil s priprošnjo "Marijinega materinskega posredovanja in apostolskim blagoslovom za vse".

Chiara Lubich se je rodila leta 1920 v Trentu v severni Italiji. 7. decembra leta 1943, ko se je popolnoma darovala Bogu, označujejo tudi za uradni začetek Gibanja fokolarov. Duhovnost Gibanja se je rodila med drugo svetovno vojno, ko so Chiara Lubich in njene prijateljice ob branju evangelija na ozadju vojnih grozot na nov način razumele, da je Bog ljubezen (1Jn

4,7-21). Ko se je okrog njih vse podiralo, so razumele, da je Bog edina trdnost in gotovost, ki ostane. Odločile so se, da bo ideal njihovega življenja samo Bog. V zakloniščih so brale evangelij in poskušale odkriti, kaj je Bogu najbolj pri srcu. Našle so Jezusovo novo zapoved: "Ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil". Konkretna ljubezen med njimi in do drugih je bila temelj Jezusove navzočnosti med njimi, saj je Jezus obljubil: "Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi". Bistvo duhovnosti v Gibanju je Jezus, ki prinaša edinost. Člani Gibanja si prizadevajo za odprt dialog tako znotraj katoliške Cerkve kot tudi s predstavniki drugih krščanskih Cerkva ter nekrščanskih verstev, pa tudi z ljudmi, ki nimajo verskega prepričanja. Govorila je v mnogih parlamentih, med drugim tudi v slovenskem, ko je bila leta 1999 na obisku v Sloveniji. Prejela je številna priznanja in enajst častnih doktoratov univerz različnih celin. Njena beseda, podprta z življenjem evangelija milijonov ljudi po vsem svetu, je močno odmevala, ko je govorila v različnih mednarodnih organizacijah: v palači OZN v New Yorku, na sedežu UNESCA v Parizu, kjer je leta 1996 prejela nagrado za vzgojo za mir, poslancem Evropske skupnosti in na sedežu Sveta Evrope v Strasbourgu le-

ta 1998, kjer so ji ob 50. obletnici človekovih pravic podelili priznanje. Duhovnost edinosti, za katero se je prednostno zavzemala, je pritegnila ljudi različnih starosti in družbenih slojev. Danes je Gibanje, ki izvira iz katoliške Cerkve, razširjeno v 182 državah na vseh celinah in šteje približno 5 milijonov ljudi različnih ras, kultur, starosti in celo verstev. Med njimi so zakonski pari, ki si prizadevajo za prenovo družine kot osnovne celice družbe, mladi, ki s svežino in navdušenjem želijo prispevati k bolj zedinjenemu svetu, ljudje v različnih poklicih, ki se zavzemajo za to, da bi družbo prekrasili z evangelijskimi vrednotami, duhovnost Gibanja pa povezuje tudi številne duhovnike, redovnice in redovnike. V Cerkvi na Slovenskem je Gibanje fokolarov zaživelo v šestdesetih letih preteklega stoletja in danes združuje več kot petindvajset tisoč članov. Chiara Lubich se je leta 1999 odzvala na povabilo slovenskih škofov in se udeležila zasedanja SSK. V cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani se je srečala z verniki in člani Gibanja. Ob tej priložnosti ji je takratni ljubljanski nadškof in metropolit msgr. dr. Franc Rode podelil odličje sv. Cirila in Metoda, najvišje cerkveno odlikovanje pri nas. Odlikovanje je prejela za zasluge in prispevek k prenovi verskega življenja na Slovenskem.

Pismo iz daljne Zambije

Oglašja se pater Radko Rudež

Drugi vsi pri Novem glasul Pozdravljeni in mnogo Božjega blagoslova v tem novem letu 2008! Še posebno se zahvaljujem za redno pošiljanje Vašega res bogatega tednika. V veselje in občudovanje je ne samo meni, ampak še sobratom Rovtariju, Mlakarju, Tomažinu in Grošlju. Oprostite, da se vam nisem oglašil že prej. Prosim, da bi še nadaljevali s svojim tako dragim darom!

Naslov, CHULA HOUSE, Box 310085 Lusaka, Zambia 05 02 2008, Vam pove, da sem jaz že v našem "Domu" za ostarele. Zadnji dan januarja sem bil že 86 let star, od teh sem jih prav sedaj preživel 50 v Zambiji, 60 let sem jezuit, 63 pa duhovnik. Bogu hvala za vse! O sebi nimam kaj pripovedovati, toda Bog je hotel po meni odpreti novo misijonsko področje za slovenske jezuite. Za menoj jih je prišlo kar deset, osem jih je še tukaj na delu, p. Kokalja so odpoklicali za provinciala po tukajšnjem, štirinajstletnem delovanju,

p. Damijan Ristić pa je prišel kot skolastik, dve leti je poučeval angleščino na znameniti Srednji šoli jezuitov v Zambiji, lani je dovršil teološke šole v Londonu, tam je tudi posvečen in sedaj je na praksi v Sloveniji. V Zambiji slovenski jezuiti nimamo lastnega področja in smo delovali največ na treh in povsod zapustili svoj edinstveni pečat: Cerkve! Zgradili so jih kar 56! Ne da se primerjati z nobenimi drugimi! Prvih sedem je na misijonu Katondwe ob meji z Mozambikom, v sami Lusaki, najprej na zahodu, so ustanovili Matero, župnijo, ki so jo začeli poljski jezuiti in jo krasno vodili, še posebno s poljskimi redovnicami, ki so vodile šole za deklice. Slednja šteje nad 2000 gojenk! Župnija Matero je namreč ogromna in v njej je p. Kokalj zgradil eno največjih in najlepših cerkva v mestu. Od te fare pa so se odcepile še tri druge, Kiizito, Lilanda in Chunga, kjer je p. Grošelj, ki je nasledil Kokalju, čeprav ne takoj, zgradil tri farne

cerkve z vsem drugim potrebnim. Tomažin je zgradil tistih sedem omenjenih cerkva ob Mozambiku, nato l. 1974 v predmestju Chelston še veliko farno cerkev Chelston, nato pa še dve veliki farni cerkvi dveh velikih novih župnij: Chainda in Kamanga, zatem pa še veliko pastoralno središče ob Chelstonu z romarsko cerkvijo Fatimske Matere Božje in Domom Duhovnih vaj (10 postelj) z veliko kuhinjo, jedilnico in s potrebnimi WC-ji. On je tudi organiziral župnijska, dekanijska romanja in tisto škofijsko, ki priteguje kakih 7000 ljudi. Tretje področje pa je Mumbwa Distrikt, s središčem v mestecu Mubwa, 156 km iz Lusake. Tam je Rozman prevzel župnijo leta 1974. Celo področje je takrat imelo samo eno cerkev, in še to 45 km dlje v divjini, v kraljestvu muh tsetse, ki prinašajo spalne bolezni. Tam so se naselile tudi poljske sestre in začele svoj noviciat za domačinke leta 1963. Metodisti namreč niso dovolili katoličanom, da pristopijo zraven. Toda

tiste sestre so začele tam tudi z gospodinjsko šolo. In ljudje v Mumbwi so zahtevali od Metodistov tudi tako šolo. Na to niso bili pripravljeni! In sestre so nekaj let prihajale iz Karende v Mumbwo (45 km!) in ustvarile tudi tukaj leta 1969 tako šolo z veliko dvorano, ki je služila za bogoslužje. Takrat je v Mumbwi deloval zelo go-

je zgradil veliko cerkev leta 1974. Sam pa je sanjal o novem pravem misijonu. Tega se je lotil v polni divjini leta 1980: misijon Nangoma, v katerem so cerkev, prostoročno farovž, bolnišnica za 35 postelj (pripravljena za 120), dve lukuzni hiši za zdravnike, štiri za bolničarke, mizarska delavnica, pošta, policija, minimarket, naprava

in vsaka od 30 podružnic je dobila svojo cerkev. Nezaslišano! To je na velikem področju ob 107 km Mumbwa Road! Toda 50 km od Lusake je ob isti cesti mestece Nampundwe. Tam sedaj deluje p. Mlakar. Ima veliko cerkev v Nampundwe, ki jo je zgradil Rozman, in skrbi za 10 podružnic, vsaka od njih je dobila svojo cerkev! - Še en sladkorček! V Angliji sem se leta 1956 srečal z mladim rudarjem: Francem Pregljem. Ob pogovoru sem ga vprašal: "Kaj pa v prihodnje?" - "Ne vem". Pravim: "Poidi k jezuitom, naj te sprejmejo za brata, in pridj z menoj v Afriko!" In leta 1959 je stopil k jezuitom in bil od leta 1961 do 1975 v Zimbabve, nato v Sudanu, nato pa factotum v velikem Domu Duhovnih vaj na Angleškem. Umril je novembra lani. O njem piše Družina 49/27. Moja tolažba! Beseda je našla imeniten odziv! Še enkrat Bog Vas blagoslovi za vaš tednik! Pozdrave vsem! Molimo! V Gospodu

P. Radko Rudež

reč poljski jezuit, kateremu so tudi prizidale sobo. Legendarno! P. Rozman je tam poučeval na Srednji šoli. Br. Dilber, Hrvat, mu

za elektriko, dva velika, visoka rezervoarja za vodo, gospodinjska šola, hiša za katehista, pekarna... In cerkev! Sledil mu je p. Grošelj

reč poljski jezuit, kateremu so tudi prizidale sobo. Legendarno! P. Rozman je tam poučeval na Srednji šoli. Br. Dilber, Hrvat, mu

VELIKA NOČ GOSPODOVEGA VSTAJENJA

Velika noč Gospodovega vstajenja obsega sveto tridnevje: veliki četrtek, veliki petek in veliko soboto z nedeljo. Veliki četrtek zaobjame zlasti pozne večerne ure, veliki petek hrani spomin na Jezusovo smrt okrog tretje ure popoldne, po procesu, nečloveškem bičanju in mučenju. Na veliko soboto pomolimo Gospoda, ki je umrl, je bil pokopan in počiva v grobu. Toda pripravila se nezaslišano: vstajenje iz groba. Velika noč se ne skrči na ožje tridnevje in na velikonočni čas, marveč se obhaja vsak dan pri sv. maši, tudi za Božič. Obhaja se zato, ker je praznovanje osvoboditve, ki sega tja v skrivnostno večnost. Vera v vstajenje sloni na Svetem pismu in na ustnem izročilu. O Jezusovem in našem vstajenju govorijo vsi spisi Stare in Nove zaveze, med slednjimi zlasti evangelisti in apostol Pavel. Na veliko soboto zvečer in ponoči lahko berno pri bogoslužju kar sedem beril. Tudi ko se

števílo beril skrči, mora ostati berilo o prehodu Rdečega morja, ki odpira pot obhajanja Jezusove velike noči trpljenja, smrti in vstajenja. Božja beseda nam pričara ves potek praznovanja Velike noči. Na veliki četrtek škofje po svojih škofijah dopoldne blagoslavlja sveta olja, ki nam dajo skozi celo leto doživljati Veliko noč v znamenju maziljenja z oljem, ki ga je posvetil Sveti Duh. Kot prvi bodo mazilili novokrščenci, nato še drugi izvoljenci za Božje kraljestvo. Nam, umrljivim ljudem, grešnikom, se odpuščajo grehi, daje se nam v dar sam Sveti Duh. Bolniki bodo poleg odpuščanja grehov prejeli malo tolažbo in vero ter zdravje. Na veliki četrtek nam Jezus zapove ljubezen do Boga in do vsakega človeka, tako ljubezen, kakršno ima Jezus do nas. Jezusa jemo in pijemo duhovno-zakramentalno pod podobo kruha in vina. Po njegovem telesu in po njegovi krvi smo postali eno z njim. In da bi to vredno obhajali, je posvetil apostole za duhovnike. Apostoli bodo to delali v njegov spomin, v spomin, da je umrl za nas in vstal. Do konca sveta, dokler ne pride, bodo apostoli posvečevali in mazilili druge za duhovnike,

tako da bo Jezus vedno pri nas, tudi in zlasti v hudem trpljenju, kot izkušen mož v bolezni in bolečinah (Tz 53, 2-12). Na veliki petek dvigamo Jezusov križ kot slavo, ki je s svojo težo ljubezni veličasten. Zaradi tega na veliki petek duhovniki latinskega obreda ne mašujejo zlasti zato, da počastijo rojstvo Cerkve iz prebodene Jezusove strani in da poudarijo izvir vseh zakramentov in sv. maše z lesa križa. Pri bogoslužju velikega petka se verniki v cerkvah v vrstah pomikajo proti križu, da poljubijo rane, ki so nam postale zdravilo nesmrtnosti. Ponekod pa nadomestijo obrede velikega petka iz tehtnih razlogov s svetim križevim potom. Križ pa ostane s svojo ponižno in do skrajnosti ponižano Božjo ljubeznijo središčna točka naše vere. Zemlja sprejme v kraljestvo mrtvih in ljubosumno hrani dragoceni plen, Jezusovo telo, a ne sluti, da se je zgodovina umiranja in smrti nehala v enem človeku, v Jezusu, in se bo končala za vse verujoče z novim stvarstvom, z novo željo, z novimi nebisi, z novim človekom (Rz 21, 1-5; Iz 65, 17).

V tihem, hladnem grobu Bog pripravlja nezaslišano, fantastično, a še tisto noč z velike sobote na veliko nedeljo vstajenje drugega Adama, o katerem je od vse večnosti sanjal. V noči pijemo besede prerokov o življenju in o vstajenju. Posredovali jih bomo drugim, ker bomo deležni tudi duhovnih potresov, ki bodo odpirali zakrknjena, neverna srca, grobove grehov in krivic, ker se veliki greh sveta polagoma odteka v pogubo. Umor Božjega sina se spreminja v rešenje. Aleluja vstajenja pa odmeva po celem svetu, celo v podzemlju, v vseh človeških grobovih, ker se končuje prekleti krog rojstva, kratkega in revnega življenja, umiranja in smrti ter pokopa in se je začel čas svobode, čas vstajenja in življenja. Zavel je Očetov veter, Sveti Duh, veter ljubezni, kakor na apostole na binškošni dan. Z Marijo in apostoli, z ženami molimo po domovih, po molitvenih skupinah kličimo polnost Svetega Duha (Apd 1, 14; 2, 4). Želimo, da bi bil vsak dan Velika noč v zdravju in ljubezni, v veselju! Vstal je Kristus, aleluja! Vstali bomo tudi mi, aleluja!

POGOVOR G. Bogdan Vidmar

Ali ni bolj kot igra na srečo pomembna igra, v kateri sem srečen?

G. Bogdan Vidmar je človek neposrednega pristopa in spontane besede. Dejaven je kot svetovalec na škofijski gimnaziji v Vipavi, kjer se dan za dnem sooča z mladimi, njihovimi željami, skrbmi in radostmi. Naš sogovornik pa se dalj časa ukvarja še s problemom širjenja igralništva na Slovenskem. G. Bogdan Vidmar je kratka oseba, ki poliče sledi današnjim družbenim problematikam in s kritičnim ter – kot bomo videli – ustvarjalnim pristopom išče rešitve v kotlu sodobne družbe, ki vedno bolj stremi po zaslužku, vedno manj pa po etiki in poštenosti.

Foto IG

G. Vidmar, na predavanju, ki ste ga pred nedavnim imeli v Slovenskem pastoralnem središču v Trstu, ste razpredli kopico tem in problematik, ki zadevajo svet odrasčajočih. Kakšna je po vašem mnenju najhujša nevarnost za mladino: ali je morda pomanjkanje tako medgeneracijskega (starši-otroci) dialoga kot soočanja znotraj mladine same?

Ne smemo se usmeriti samo v probleme. Življenje je predvsem lepo in dobro. Dozorevamo od spočetja do smrti. Prav je, da se tega veselimo - to je temeljno. Seveda pa se srečujemo tudi s problemi, ne le mladi, ampak vsak izmed nas. Problemi so v nas, v družini in v življenjskem okolju. Najhujše je, če ne vidimo več smisla življenja.

Koliko drži trditev, da so mladi dandanes v vse večjem konfliktnem položaju s starši: ali ni to navsezadnje zgodovinska stalnica?

Morda so danes mladi manj v konfliktu s starši, kot so bili nekoč, saj starši in otroci postajajo nekakšni prijatelji. V sredozemskih državah otroci ostajajo pri starših še v odrasli dobi življenja. V enostarševskih družinah starši in otroci postanejo "partnerji", če uporabim ekonomsko obarvano ameriško besedo, ki nadoમેશča slovenske besede, kot so mož, žena, zaročenec, zaročenka, fant, dekle. Vprašanje je, koliko so ti odnosi zdravi, npr. sin matere samohranilke je v veliki nevarnosti, da bo mama nanj naložila preveč bremen, da se bo z njim zaupljivo pogovarjala o stvareh, o katerih bi se morala pogovarjati s svojim možem. Problem torej ni konflikt, nasprotno - ravno konflikt je nekaj najbolj naravnega. Resničen problem nastane, ko med starši in otroki zraste zid, ko starši sploh ne vedo, kaj se dogaja z njihovim otrokom, prav tako je problem tudi zlitje staršev in otrok, psihično nasilje staršev nad otroki ali otrok nad starši. Ali ni, bolj kot prej omenjena stanja, zdrav določen medgeneracijski konflikt, ki ga seveda uspešno ali nekoliko manj uspešno rešujemo, in najst-

nikom omogoča, da se osamosvajajo. Težava je predvsem v tem, da starši nimajo časa za otroke, ker so morda resnično pre zaposleni, morda pa bi lahko bili tudi nekoliko manj zaposleni in nimajo časa, ker bežijo pred pogovorom z

lo prav, delamo ravno nasprotno. S to težavo se je soočal že apostol Pavel.

Ustvarjalna rešitev je posledica kritičnega razmišljanja. Npr. vprašam se: ali se moram res zabavati in sproščati tako, da grem v igralnico in za to zabavo drago plačam, ko bi lahko šel zvečer gledat zvezde ali delal prevale po travi in še zastonj ter bolj zdravo bi bilo. Ali ni bolj kot igra na srečo pomembna igra, v kateri sem srečen, kar pri igri na srečo ni nujno?

Proti koncu vašega predavanja ste omenili tudi splošen manko, v katerem je demokracija uređitev družbe. Demokracija - ste se tedaj vprašali - je to, da ljudstvo vlada, ali da se ljudstvo zgolj usmerja po določenem potrošniškem principu...

Da, to za potrošniško ideologijo "ateistično" in "bogokletno" vprašanje mi ne da miru. Ali sploh živimo v demokraciji? Res je, da lahko na vaša vprašanja odgovorjam tako, kot mislim, da lahko tudi sicer povem svoje mnenje. Toda po drugi strani mediji ustvarjajo javno mnenje in tisti, ki vladajo preko medijev, vedo, da moje "lajanje" ne bo imelo velikega učinka: "psi lajajo, karavana gre dalje"! Ljudje se odločamo, kot nam je sugerirano. Npr. spomnim se, kako se je v Italiji javno mnenje v tednu dni obrnilo na glavo, ko je šlo za vprašanje sodelovanja Italije v vojni v Afganistanu, kdor je slučajno bil še proti napotitvi italijanskih vojakov v Afganistan, je veljal skoraj za zločinca. Ali ne vplivajo mediji na nas, da se odločamo, kako se bomo oblačili, kaj bomo jedli, kako se bomo zabavali, kakšno bo naše družinsko življenje? Tu ne gre več za "vladanje ljudstva", ampak "vladanje ljudstvu", za pranje možganov, za diktaturo. Paradoks je, da smo prepričani, da živimo v demokraciji, se svobodno odločamo in se tako na zunaj tudi vidi, v resnici pa smo žrtve doslej najhujše ideologije v zgodovini človeštva - ideologije potrošniške družbe. So naše odločitve sploh še svobodne? Se lahko tej ideologiji upremo?

Med predavanjem me je presunila vaša trditev, da so mladi danes manj tolerantni kot nekoč. V čem je po vašem mnenju razlog za tako nestrpnost?

Presenetljivo zame je to, da se danes toliko govori o tolerantnosti, medkulturnem dialogu, da na plakatih beremo gesla "vsi drugačni, vsi enakopravni", mladi pa se v razredu težko dogovorijo za povsem običajne zadeve, imajo težave pri bivanju v isti sobi. Opažam pa, da se tudi ignorirajo, drug drugega izločijo iz svoje družbe. S tem ne trdim, da so mladi slabši, kot smo bili mi, ko smo bili mladi, še manj, da so za to, kakršni so, krivi samo oni. Razlogov za tak individualizem in egoizem je verjetno več.

Ravno tako ste se pred tržaškimi občinstvom dotaknili problema "pravilne informacije" in "ustvarjalnih rešitev": bi lahko ta dva pojma natančneje opredelili?

Poudaril sem pomen kritične misli. Kritičnosti se po mojem mnenju ne bi smeli bati, saj je resnični kritik kritičen tudi do sebe in svoje kritike. Kritičnosti ne bi smeli enačiti z nenadzorovanimi izbruhi jeze, nekulturnim žaljenjem in zmerjanjem, ki ga je med nami, vsaj v Sloveniji, veliko in nas zanj vzgajajo celo oddaje na nacionalni televiziji. Sicer pa menim, da je sama informacija pomembna, a še ni dovolj. Npr. predavanja, knjige, članki v časopisih, okrogle mize in zgibanke ne spremenijo določenih vzorcev obnašanja. Bilo bi preveč enostavno, če bi npr. informacija o zdravem načinu življenja imela za posledico zdrav način življenja, vemo pa, da ni tako. Kljub temu da vemo, kaj in kako bi bi-

lo prav, delamo ravno nasprotno. S to težavo se je soočal že apostol Pavel. Ustvarjalna rešitev je posledica kritičnega razmišljanja. Npr. vprašam se: ali se moram res zabavati in sproščati tako, da grem v igralnico in za to zabavo drago plačam, ko bi lahko šel zvečer gledat zvezde ali delal prevale po travi in še zastonj ter bolj zdravo bi bilo. Ali ni bolj kot igra na srečo pomembna igra, v kateri sem srečen, kar pri igri na srečo ni nujno? Proti koncu vašega predavanja ste omenili tudi splošen manko, v katerem je demokracija uređitev družbe. Demokracija - ste se tedaj vprašali - je to, da ljudstvo vlada, ali da se ljudstvo zgolj usmerja po določenem potrošniškem principu... Da, to za potrošniško ideologijo "ateistično" in "bogokletno" vprašanje mi ne da miru. Ali sploh živimo v demokraciji? Res je, da lahko na vaša vprašanja odgovorjam tako, kot mislim, da lahko tudi sicer povem svoje mnenje. Toda po drugi strani mediji ustvarjajo javno mnenje in tisti, ki vladajo preko medijev, vedo, da moje "lajanje" ne bo imelo velikega učinka: "psi lajajo, karavana gre dalje"! Ljudje se odločamo, kot nam je sugerirano. Npr. spomnim se, kako se je v Italiji javno mnenje v tednu dni obrnilo na glavo, ko je šlo za vprašanje sodelovanja Italije v vojni v Afganistanu, kdor je slučajno bil še proti napotitvi italijanskih vojakov v Afganistan, je veljal skoraj za zločinca. Ali ne vplivajo mediji na nas, da se odločamo, kako se bomo oblačili, kaj bomo jedli, kako se bomo zabavali, kakšno bo naše družinsko življenje? Tu ne gre več za "vladanje ljudstva", ampak "vladanje ljudstvu", za pranje možganov, za diktaturo. Paradoks je, da smo prepričani, da živimo v demokraciji, se svobodno odločamo in se tako na zunaj tudi vidi, v resnici pa smo žrtve doslej najhujše ideologije v zgodovini človeštva - ideologije potrošniške družbe. So naše odločitve sploh še svobodne? Se lahko tej ideologiji upremo?

Kako je razvoj določenih psiholoških strok (npr. psihologije množice) vplival na načrtno usmeritev družbenih silnic?

Sodobni marketing dobro pozna psihologijo in jo s pridom izkorišča. Pomembno je vedeti, kaj si človek želi, kako delujejo njegovi nagoni in podzavest. Ko to vemo, je potrebno narediti izdelke, ki jih bodo ljudje kupovali, in jih tržiti. Priznati je potrebno, da gre za vrhunsko znanje, ki pa se zlorablja za doseganje cilja, ki je dobiček. Nikogar pri tem ne zanima, če je to, kar se dogaja, pametno in zdravo. Vprašanje je, kje je tukaj etika?

Veliko se ukvarjate s preventivo pri širitvi igralniške dejavnosti v Sloveniji. Kakšen je splošen odziv slovenske družbe glede tega problema?

Oglasili so se varuhinja človekovih pravic Zdenka Čebašek Travnik, Komisija Republike Slovenije za medicinsko etiko, SAZU-razred za umetnost, Svetovni slovenski kongres, Komisija pravičnost in mir, Društvo za kakovost bivanja v Novi Gorici, Koordinacija za omejevanje igralništva in še druge organizacije, spregovorili so Tone Pavček, Sašo Vuga in še drugi publicisti, kulturniki in gospodarstveniki. Zdi pa se, da je to za vpliv na slovensko politiko in gospodarstvo premalo. Brez široke demokratične razprave se odpirajo nove in nove igralnice. Slovenija ima, po naših izračunih, največ igralnic na prebivalca v Evropi - za 100 odstotkov prekašamo Hrvaško, ki je na drugem mestu. Veliko ljudi je prepričanih, da igralništvo prinaša nova delovna mesta in razvoj, in v igralništvu ne vidijo nič slabega. Če narod želi imeti še več igralnic, jih bo dobil. Opozarjam pa na posledice in na zatiskanje oči pred zlom, ki ga prinaša že obstoječe igralništvo. Sam ne izključujem možnosti izumrtja našega naroda, ki je preživel turške vpade in fašizem. Žal imamo v Sloveniji največji koncentrat igralnic, nimamo pa zakonov, ki bi preprečevali negativne posledice igralništva, ni centrov za zdravljenje patoloških igralcev, ni poskrbljeno za opozarjanje na nevarnosti igranja iger na srečo in še bi lahko naštevali.

Kdaj igralništvo prestopi mejo in začne ogrožati spoštovanje oseb in njihovih dobrin? Kako razlikovati, kje je meja med zdravim in patološkim igralništvom?

Za nekoga je meja morda 10.000 potrošenih evrov na mesec, za drugega 100 evrov, za tretjega 1 evro. Sprašujem se, kdo bo to določil za vsakega posameznika, katere kriterije bo odgovorna institucija pri tem upoštevala (višina plače, višina premoženja, števílo družinskih članov, psihična struktura igralca ...) in kako bodo vse igralnice to mejo spoštovale - pri tem je treba misliti tudi na mednarodno sodelovanje, kajti igralnice v sosednjih državah so za današnji čas zlahka dosegljive. Lepo je govoriti o "odgovornem igralništvu" in obljublja-ti tako igralništvo v načrtovani megaigralnici. Žal pa ne vidim zadostnih dejanj v smeri uresničevanja odgovornega igralništva v že obstoječih igralnicah, pa naj bodo le-te majhne ali velike, državne ali privatne. Za to pa sta, po mojem mnenju, in prvi vrsti odgovorni igralniška industrija in vlada. Žal pri nas sploh ni zakonov, ki bi zagotavljali odgovorno igralništvo. Upam, da ne bo zmagala poganska boginja "Fortuna", ki ne prinaša sreče, ampak vodi človeka v bolezen, smrt in propad, temveč zdrava pamet, za katero je, po mojem prepričanju, potrebno vsak dan znova prositi Boga.

Igor Gregori

IZ GROBA NA GRIČU JE STOPIL UBITI

Morje je plesalec: valuje, valuje okoli zemlje, in ves dan in vso noč. In veš, kaj s pomladjo plesaje praznuje? To, kar se je v svetu zgodilo nekoč.

Iz groba na griču je stopil Ubiti, na mejo med zoro in zadnjo nočjo. Do ran razpoznaven, s svetlobo pokritih, in vendar smehljaje se z živo močjo.

Prisluhni, ker čul boš v valovih šepete, besedam podobne, in petja stezam. Spet živ je, ki delal valove je svete nekoč, ko na njih je odhajal drugam.

Povej Mu, ki hoče se srečati s tabo, - čeprav je v Nebesih, med nami živi - povej, da si komaj še komu za raba, a da Ga še ljubiš in bolj kot stvari.

Vladimir Kos

Kratke

Poslanica ljubljanskega nadškofa in metropolita msgr. Alojza Urana za Veliko noč 2008

Pozdravljeni vsi, ki hrepenite po življenju!

Z Veliko nočjo vstopamo v največje skrivnosti krščanske vere in človeškega bivanja. Čeprav bi ljudje radi živeli čim bolj polno življenje, se vendarle neprestano soočamo z ovirami, trpljenjem in smrtjo. To velja za vsa živa bitja. Celotno stvarstvo je zgrajeno na evharistični zakonitosti: vedno mora nekaj umreti, da drugo lahko živi. Tudi človek je podvržen temu zakonu, čeprav ga težko dojamemo in še težje sprejmemo. Zakaj umirati, ko pa želimo živeti, živeti večno?

Velika noč nam odgovarja prav na to vprašanje. Ustvarjeni smo za večno življenje, vendar je do njega mogoče priti samo po ovinku velikega petka. Cvetna nedelja je zgled človeške predstave o življenju: jeruzalemski prebivalci sprejemajo Jezusa z vzkliki: "Hozana, hozana! Pozdravljen, naš kralj!" Zeleni so si kralja, ki bo reševal njihove vsakdanje skrbi, jim priskrbel telesno hrano, jih ozdravljaval raznih bolezni in jih celo obujal od mrtvih. Vse to je Jezus zmožgal in že naredil. Kako torej ne bi hrepeneli po takem vladarju?! Toda Jezus je vedel, da to ni pravo življenje in da se bo slavje kmalu spremenilo v sovražno kričanje velikega petka: "Križaj ga, križaj ga!"

Letošnji veliki petek sovпада s prvim pomladanskim dnem, 21. marcem. Ali nam to zanimivo ujemanje ne govori o velikonočni skrivnosti? Zrno mora umreti, da bo iz njega vzklilo novo življenje.

Jezus je kot najdragocenejša Božje seme moral biti vržen v zemljo človeškega greha, hudobije in trpljenja, da bo nad ljudmi vseh časov izrečena Božja sodba, ki se glasi: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo". Že v smrti tega semena je zagotovilo novega upanja in življenja.

Dragi vsi, ki ste danes v stiski velikega petka, ali veste, da je nekdo z vami? Z vami trpi in umira, da boste tudi vi z njim vstali v novo življenje in ga mogli podariti tistim, ki vas potrebujejo - vaši otroci in vnuki, drugi pozabljeni in obupani, zasvojeni in umirajoči. Kristusovo odrešenje ne prihaja iz

trpljenja samega, ampak iz brezmejnne ljubezni, s katero je sprejel trpljenje in smrt in se popolnoma daroval za nas. Te ljubezni ni mogoče ubiti ali je izničiti, ker je večna, ker je življenje samo.

Sprejmimo njegovo resnico, stopimo na njegovo pot in se radujmo njegovega življenja, ki pomeni našo večnost že danes, tukaj na zemlji. Jezus nam je zagotovil: "Jaz sem vstajenje in življenje, kdor vame veruje, bo živel vekomaj".

Vsem vam doma in po svetu voščim vesele velikonočne praznike z zagotovilom, ki nam ga je izročil vstali Gospod, da za vsakim velikim petkom pride tudi Velika noč. / msgr. Alojz Uran, ljubljanski nadškof metropolit

Papež na cvetno nedeljo pozval k miru v Iraku

Papež Benedikt XVI. je na cvetno nedeljo izrekel dramatičen poziv k miru v Iraku. "Ustavite pokole, nasilje, sovraštvo v Iraku", je v pozivu, ki ga je označil za "krik srca", med molitvijo na Trgu svetega Petra v Vatikanu dejal Benedikt XVI. Ob tem se je papež spomnil na "tragično" smrt kaldejskega nadškofa Mosula Faradža Rahuja. Truplo slednjega so po obvestilu ugrabitelji našli v četrtek na obrobju Mosula, ki sicer velja za utrdbo teroristične mreže Al Kaida v Iraku. Papež je tudi nagovoril "iraško ljudstvo, že pet let soočeno s posledicami vojne, ki je povzročila poslabšanje njegovega civilnega in verskega življenja". Ob tem je dodal: "Dvigni glavo in bodi ti sam prvi pri obnovi države!"

Sveti oče Benedikt XVI. je med molitvijo, ki je sklenila slovesno mašo na cvetno nedeljo, še izrazil željo po spravi, odpuščanju, pravičnosti in obojestranskem spoštovanju med verskimi skupinami "na solidarni poti k miru v Božjem imenu".

Kratki

Martina Kocina, gojenka pri prof. Franki Žgavec, dobitnica srebrnega priznanja

Od 10. do 16. marca je potekalo v Celju, Mariboru, Velenju in Žalcu 37. Državno tekmovanje mladih glasbenikov Republike Slovenije, ki je imelo na sporedu naslednje tekmovalne discipline: petje, komorne skupine z godali, klavirski duo, solfeggio, trobila, tolkala, harmonika in kitarski duo. Letos se je tekmovanja udeležilo 608 gojencev glasbenih šol Slovenije in zamejstva, in sicer 429 solistov, 179 pa v komornih zasedbah. Edina tekmovalka, ki je letos zastopala zamejske šole iz Furlanije Julijske krajine, je bila Martina Kocina, ki obiskuje Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel v razredu solopetja prof. Franke Žgavec. Tekmovala je ob klavirski spremljavi prof. Aleksandre Pavlovič na glasbeni šoli v Celju v II. b kategoriji, kjer je bilo prijavljenih 27 kandidatov, s 94,00 točkami se je uvrstila na šesto mesto in dosegla srebrno priznanje.

Enajsta Pravljíčna urica

Da ima tudi čarovniški poklic svoje sončne in senčne strani, je v ponedeljek, 10. marca, spoznalo okrog trideset, zvečine predšolskih otrok, ki jih je zvalil privlačen klic pravljíc na enajsto, predzadnjo Pravljíčno urico letošnje ponudbe. V čarovnico Vilmo se je pred otroki živahno preobrazila Luisa Gergolet. Otroci jo prav dobro poznajo kot zelo ustrežljivo, zmeraj prijazno knjižničarko, pa tudi kot tenkočutno pravljíčarko, ki ji vselej s premišljeno izbiro rekvizitov uspe ustvariti čarobno ozračje. Tako je bilo tudi pri ponedeljkovi urici, ko si je nataknila črn koničast klobuk, črne copatke in vzela čarobno paličico v roke in kot Vilma s pomočjo malih poslušalcev izrekala čarobne besede in spreminjala v različne barve svojega muca Vilija, ob katerega se je večkrat spotaknila in padla zato, ker je bil črn kot vse pohišstvo njene hišice; zaradi tega je jezno cepetala z nogami, v veliko veselje in zabavo otrok. Iz črnega muca je postal zelen, nato pa pisanih barv, ob tem je žalostno mijavkal in ni hotel z drevesa, kamor se je zatekel. Čarovnica se ga je usmili in mu vrnila prvotno črno barvo, svojo hišico pa je s čarobnimi besedami, s pomočjo otrok, odela v mavrično pisanost. Tako je bilo vse rešeno! Ob koncu pravljíce so malčki razigrano vzeli v roke barvice in z Luiso začrtali kroge ter ustvarili najlepšo živopisano packo.

Zadnja pravljíčna urica bo v ponedeljek, 31. marca, ob 18. uri. Prirčno vabljeni cicibani od tretjega do sedmega leta! / IK

Velikonočno tridnevje v Gorici

Spored verskih obredov v velikonočnem tridnevju v Gorici:

- **veliki četrtek, 20. marca:** ob 10. uri v stolnici slovesna krizmena maša; ob 20. uri pri sv. Ivanu slovesna maša v spomin na zadnjo večerjo; po maši skupno češčenje

- **veliki petek, 21. marca:** ob 15. uri pri sv. Ivanu križev pot za mlajše in spoved; ob 18. uri v Štmavru križev pot za mlade, ob 18.30 križev pot za odrasle, ob 19. obredi velikega petka; ob 20.30 mestni križev pot, ki ga vodi nadškof

- **velika sobota, 22. marca:** v vseh cerkvah češčenje ob božjem grobu. Vabljeni molilci k sv. Ivanu cel dan v imenu vse duhovnije. Svojo razpoložljivost napišemo na list. Ob 20. uri pri sv. Ivanu obredi velikonočne vigilije: blagoslov ognja, velikonočna hvalnica, blagoslov vode, obnovev krstnih obljub, prva velikonočna maša s slovesno alelujo, blagoslov jedil.

- **Velika noč, 23. marca:** ob 6.30 v stolnici slovesno vstajensko slavje s procesijo in slovesno mašo. Svoj blagoslov bo podelil nadškof. Ob koncu blagoslov jedil. Ob 8. uri maša pri sestrah na Korzu in v ul. Don Bosco, ob 9. uri maša na Travniku, ob 10. uri slovesna maša pri sv. Ivanu, ob 19. uri maša pri kapucinih.

- **velikonočni ponedeljek, 24. marca:** maše kot ob nedeljah, razen pri kapucinih.

Sveta spoved pri sv. Ivanu je v velikem tednu možna vsak dan od 11. do 12. ure, razen velikega četrčka oz. vsak večer eno uro pred mašo ali obredi.

Postna akcija za lačne se bo pri sv. Ivanu končala na belo nedeljo, 30. marca.

DOBERDOB Ob Dnevu slovenske kulture

Domiseln, radoživ preplet dramskih in glasbenih utrinkov

Na Doberdobskem so mlade ustvarjalne sile z igrivim spletom petja, plesa, dramskih prizorov in s hudomušnimi veznimi intermezzi obeležili Dan slovenske kulture in z njim našo domačo besedo, ki vselej ogreje srca poslušalcev. Slednji so v nedeljo, 9. marca, do zadnjega kotička napolnili župnijsko dvorano v Doberdobu, ki bi ob ustreznih, potrebnih obnovi imela prijaznejši videz. Pihalni orkester Kras, SKD Kremenjak iz Jamelj, SKD Hrast in KD Jezero so strnili svoje

Foto Boris Prinčič

moči in prepustili oblikovanje prireditve mladim in najmlajšim članom, ki so pokazali, česa vsega so zmožni, če jim starejši radovoljno prepustijo ustvarjalne valeti. Te je iskrivo upravljali Andrej Černic, mlad časnikar, ki se je tokrat domiselno šel režiserja in pod naslovom Dobra volja je najboljša kar najlepše udejanjil ta znani Kekčev vzklik. Le-tega so pridno upoštevali vsi nastopajoči na pisanosti prireditve, na kateri je poživljajoče žuborel studenec, vzlet iz sveta otrokom priljubljene junaka, ki je z neustrašnostjo in veseljem ugnal najrazličnejše strahove in premagal težave. Začetni in sklepni utrinek iz znane filma sta se kot prolog in epilog prikazala na platnu in vzpostavila

stik s čarobnim svetom, kamor imajo vstop otroci in tisti, ki nikdar ne ugasnejo otroškega plamenčka v svojih dušah. Kekčeva pesem je ob zvokih harmonike Mirka Ferlana zazvenela iz otroških grl zbora Veseljaki pod taktirko Mateje Černic, ki je z Lucrezio Bogaro ustvarila šegav duet napovedovalk, izmed katerih se je ena oglašala v knjižnem jeziku, druga pa ji je segala v besedo v narečni sočnosti in jo z literarnih višin vabila na stvarna tla. Ko so najmlajši čvrsto odkorakali po ritmu pesmice Naša četica koraka in odpeli Kuža pazi, se je odrski prostor nasičil z ozračjem farse Ivana Cankarja Pohujšanje v dolini šentflorjanski: županova žena (Nika Cotič), župan (Shimen Gergolet),

dacar (Mihael Lavrenčič), poštarika (Martina Furlan) in učitelj Šviligoj (Mateja Jarc) so se skušali izviti iz velike zadrege, v katero jih je pahnil prihod umetnika Petra (Marko Peric), tokrat v hipijevski podobi, v spremstvu zlodeja (Samuel Furlan). Iz tega klasičnega dela so izvajalci Tamara Podveršič in Marko Peric, ki sta zasedala vlogo Toneta oz. Francke, da je bila grotesknost še bolj poudarjena, ter Mateja Jarc (skrivnostna podoba) popeljali gledalce v absurden svet Plešaste pevke Eugena Ionesca, z dialogom med gospo in gospodom Martin. Oba prizora je z dokajšnjo mero ironije priredil Andrej Černic in izrisal komične odtene ob dialektalni obarvanosti dacarjeve gov-

orice in vrinjenih replikah, ki so se skladale s praznim besedičenjem Ionescovih junakov. Oblikovalci predstave, srednješolski dijaki so brez zadreg obvladali tekst in se z režiserjem vred, kljub pomankljivostim, ki bi pač zahtevale dodelanost in s tem več časa na razpolago za vaje, dobro odrezali in bili deležni toplega ploskanja občinstva. Prirčen sprejem so doživeli tudi ostali večji in manjši nastopajoči otroške plesne skupine Kremenjak, ki so pod vodstvom Jelke Bogatec zaplesali z dežniki znano Sing in the rain, zaigrali na flavte venček narodnih pod taktirko Zulejke Devetak in ob pozorni prisotnosti Žane Leban, ki uvaja predšolske otroke v glasbene skrivnosti, pri orkestru Kras. Publiko sta ob koncu nagovorila v imenu prirediteljev Claudio Peric, ki je poudaril pomen prirejanja skupne kulturne prireditve, in doberdobski župan Paolo Visintin, ki se je zahvalil vsem nastopajočim za lepo doživetje, dokaz živahne krajevne ustvarjalnosti.

Iva Koršič

27. marca obhajamo 20-letnico prezgodnje smrti JOŽEKA BERTOLINIJA. Ob tem žalostnem spominu se ČLANI DRUŽINE BERTOLINI zahvaljujemo vsem, ki ste nam v hudi uri stali ob strani, in se obenem še naprej priporočamo v molitev.

BUIATTI MARIO

naprave za ogrevanje in hlajenje, vodna in električna napeljava

Ul. Manzoni 19, ŠLOVRENC

POCITNICE V NARAVI

LA SUBIDA

kraj Monte 22
Krmin (GO)
Tel. (0481) 60531
www.lasubida.it

Zadružna Banka Doberdob in Sovodnje
www.bccdos.it

Vesele velikonočne praznike

V različnosti je naša moč

tiskarna
grafica goriziana

34170 gorica • ul. a. gregorčič, 18 • tel. 0481 22116
fax 0481 22079 • e-mail: info@graficagoriziana.com

www.grficagoriziana.com

budin
TISKARNA

34170 GORICA - Ul. Gregorčič, 23
Tel. 0481 522 907 - www.tipografiabudin.it

ERRE TRE
Maurizio Romanut

Sedež:
34070 Sovodnje ob Soči
Kosovelova 26

GRADBENO
PODJETJE

Tel. 336 526199 - Faks 0481 392245
E-mail: errete23@libero.it
info@impresaedilerrete.com

GOSTILNA KORŠIČ
Zaprto ob torkih in sredah

STEVERJAN - Sovenca 7, tel. (0481) 884248

LoNanda VRH SVETEGA MIHAELA
"Devetak" 1870
Tel. 0481.882488
www.devetak.com

OKUSNE DOBROTE DOMACE ZEMLJE
...in sproščen oddih na Krasu o novih prostorih Lokande
Čotova družina vošči vsem
blagoslovljene Velikonočne praznike

GOSTILNA 1971 GOSTILNA
V. PRIMOŽIČ
DOMAČA KUHINJA

GORICA
Drevored
XX. Septembra, 134

Tel. 0481.82117
Faks 0481.548864

KOMIGO FESTIVAL
KOMICHEGA
GLEDALIŠČA
2008

RADIO - AKTIVNI LIVE! KABARET
Boris Devetak, Franko Korošec, Tjaša Ruzzier in Marko Sancin
Torek, 1. aprila 2008, ob 20.30

KDO VAM JE PA TO DELU?
Boris Kobal - Café Teater (Slo)
Ponedeljek, 21. aprila 2008, ob 20.30 (ob 18. uri izven abonmaja)

MA CHE FESTA È?
BANDORKESTRA.55 & ORKESTRA ZBYLENKA
Torek, 29. aprila 2008, ob 20.30

PETELINJI ZAJTRK
slovenska filmska uspešnica
Torek, 20. maja 2008, ob 20.30 (ob 18. uri izven abonmaja)

BEATO FRA LE GONNE
Trigeminus iz Manzana (Videm)
Ponedeljek, 26. maja 2008, ob 20.30

5MOŠKIH.COM
Spas Teater iz Mengeša (Slo)
Junij 2008

TREN DE VIN
Compagnia Fortifluidi iz Trevignana (Tv)
Sobota, 18. oktobra 2008, ob 20.30

Predstave se bodo odvijale v Kulturnem domu v Gorici.

Vpis abonmaja do 1.4. 08 v Kulturnem domu v Gorici
(Ul.Brass 20- tel. 0481-33288)

REŠITEV ZA VAŠO SPROSTITEV!

Obvestilo

V Kulturnem centru Lojze Bratuž bo od ponedeljka, 24., do petka, 28. marca 2008, potekalo 25. evropsko tekmovanje za mlade violiniste študente in 15. za mlade violončeliste študente Alfredo in Vanda Marcosig. Nanj se je prijavilo več kot 70 mladih iz srednjeevropskega prostora.

Gostilna «FRANC» **Pri Francetu**
Domača kuhinja
Zaprto ob nedeljah
in ponedeljkih

SOVODNJE OB SOCI (GO)
Prvomajska 86, tel. (0481) 882038

NARDIN G. GORICA ZASTOPSTVO
FORST

Ulica Svetega Mihaela 324
Tel. 0481.21065, Faks 0481.522410

JOHN BULL BITTER ALE
ALLSOP'S
laško pivo

TRGOVINA JESTVIN

Maraž Škarabot

GORICA - Placuta 13
Tel. 0481 531777

HUMAR
IZBRANA BRIŠKA VINA
kmetija
HUMAR
Marcello in Marino s.s.

STEVERJAN, Valerišče 2
telefon 0481 884094
faks 0481 884964

Vesele praznike
URARNA
ZLATARNA
ŠULIGOJ

Gorica, ulica Carducci, 49
Tel. 0481.535657 • www.suligoj.com

Hotel NANUT GORICA

Tržaška ulica 118, Tel. 0481.21168
info@nanut.it • www.nanut.it

PRODAJA IN
POPRAVILA KOLES

E. ČUK
CEFARIN R. & SAKSIDA A.

GORICA - Trg Cavour 9
Tel. 0481 535019

ALUMINIJASTE
ZASTEKLITVE
KOVASKI IZDELKI

Tabaj F.lli s.n.c.
Miloš in Rajmund
STANDREZ
GORICA
Ul. A. Gregorčič 24
Tel. 0481/21514 • Fax 0481/21987

**ZVEZA SLOVENSKE
KATOLIŠKE PROSVETE**

želi včlanjenim
društvom,
pevskim
zborom in
organizacijam
kakor tudi
vsem,
ki njeno delo
podpirajo
in spremljajo,
vesele
velikonočne
praznike.

Obvestila

V sredo, 19. marca, bo po sv. maši ob 19. uri v Gabrjah ob Vipavi SVETI KRIŽEV POT / ORGELSKE MEDITACIJE prof. Mirka Butkoviča. Prisrčno vabljeni!

Mladinski križev pot po vasi v Štmavru bo na veliki petek, 21. marca, ob 18. uri. Meditativne tekste so sestavili mladi. Prva postaja je pri spomeniku pod cerkvijo, zadnja pred župniščem. Vabljeni!

Združenje prostovoljnih krvodajalcev - sekcija Sovodnje ob Soči prireja v četrtek, 27. marca, ob 20.30 v dvorani KD Skala v Gabrjah predavanje na temo: nosečnost in materinstvo. Predavala bo dr. Vesna Cescutti.

SPDG prireja v nedeljo, 6. aprila, planinski izlet v dolino reke Reke z ogledom Škocjanskih jam. Program sestavljata planinski del in voden obisk jam. Planinci bodo prehodili pot po soteski reke Reke (Timave), dolgo približno tri ure, druga skupina pa si bo ogledala jame. Ogled traja približno dve uri. Ob zadostnem številu prijav bo na razpolago avtobus. Prijave na sedežu društva, Verdijev Korzo 51/int. ob četrkih med 19. in 20. uro. Ob vpisu je treba vplačati stroške prevoza. Informacije: Vlado tel. 0481.882079 ob uri kosila.

Romanje v Medjugorje od 2. do 5. maja 2008. Vabimo vas na romanje v Medjugorje. Predviden je vzpon na Križevac in na Hrib prikazovanj, obisk skupnosti Cenacolo in Oaze miru ter sodelovanje pri verskih svečanostih. Cena: 100,00 evrov. Ob vpisu je treba poravnati ceno celotnega potovanja. Prijave sprejemata: župnik dr. Jože Markuža, tel. 040 229166, in g. Darko, tel. 0481 882395 ali 0481 32121.

Združenje UNITALSI sporoča, da za romanje v Lurd ni več razpoložljivih mest na letalu.

Katoliško tiskovno društvo daje v najem trisobno stanovanje v Kulturnem centru L. Bratuž na drevore-

du 20. septembra 85 v Gorici. Zainteresirani lahko pokličejo v jutranjih urah na tel. 0481 531445. Pisno prošnjo oddajte do 31. marca 2008 na naslov: Katoliško tiskovno društvo, 34170 GORICA / GORIZIA Travnik / Piazza Vittoria 25.

Fundacija Gorica daje v najem trisobno stanovanje z veliko teraso in parkirnim prostorom v zaprtem dvorišču v ulici S. Giovanni 9, Gorica (1. nadstropje). Zainteresirani lahko pokličejo v jutranjih urah na tel. št. (0039) 0481 531445.

Slovenska skupnost - goriško pokrajinsko tajništvo sporoča, da bodo volilni shodi in srečanja objavljeni tudi na spletni strani www.slovenskaskupnost.org.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje
(od 21.03. do 27.03.2008)

Radjska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, od ponedeljka do petka, od 18.30 do 19.30. Spored:

Petek, 21. marca (v studiu Andrej Baucon): Ob domačem ognjišču na veliki petek; iz krščanskega sveta; domače viže in postne pesmi; obvestila.

Ponedeljek, 24. marca (v studiu Andrej Baucon): Velikonočni ponedeljek ob glasbi in zanimivostih.

Torek, 25. marca (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 26. marca (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Mali ponirek - zabavna vodna ptica - Izbor melodij.

Četrtek, 27. marca (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: posnetki z naših kulturnih prireditvev - Glasba iz studia 2.

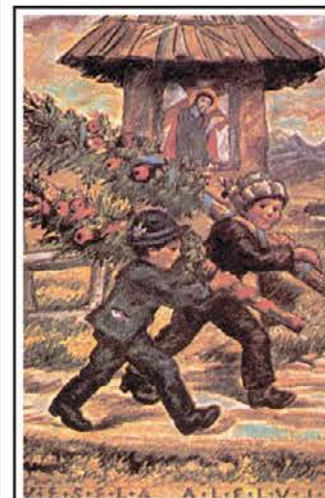
Vesele velikonočne
praznike

**KULTURNI
CENTER
LOJZE BRATUŽ**

**ZADRUGA
GORIŠKA
MOHORJEVA**

želi
blagoslovljeno
Veliko
noč!

**ZDRUŽENJE
CERKVENIH
PEVSKIH
ZBOROV**

vošči
vesele velikonočne
praznike cerkvenim
pevcem, pevovodjem,
organistom in
vsem ljubiteljem
zborovskega petja

**ZAVESE IN
POSTELJINA**

Branko Ambrosi

GORICA - TRG MUNICIPIO 4
tel. 0481.31890

Pogovori ob meji / Gloria Frlič

“Naša skupnost Italijanov je med tremi obalnimi najbolj dejavna”

V sklopu rubrike Pogovori ob meji smo se v zadnjih februarjskih dneh odpeljali v Piran na srečanje z Gloria Frlič, ki poučuje na tamkajšnji osnovni šoli Diego in Vincenzo de Castro, točneje na njeni podružnici v Luciji. Gloria Frlič se je rodila v Umagu, v Piranu pa prebiva že od rojstva. Po zaključeni srednji šoli je dve leti obiskovala puljsko vseučilišče, diplomski študij pa je končala na Pedagoški fakulteti v Kopru, diplomirala je iz predmeta razredni pouk. Je dejavna članica krajevne skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini.

V Piranu živite že od mladih nog. Kakšno je življenje v tem malem obmorskem mestu?

Piran je precej prazno mesto, stalnih prebivalcev je namreč zelo malo. V mojih otroških letih nas je bilo kakih sedem tisoč, število prebivalcev pa stalno upada.

Zakaj?

Življenje v tem mestu ni lahko, velik problem predstavlja predvsem parkiranje avtomobila. Velike težave so tudi tedaj, ko se človek odloči za popravilo hiše oz. stanovanja. Treba se je namreč držati strogih arhitektonskih pravil. Cene stanovanj so zato zelo visoke, veliko stanje tudi popravila.

Zanimivo je, da imate v Piranu še vedno Engelsovo in Leninovo ulico.

V skupnosti Italijanov smo si veliko prizadevali, da bi ulicam in trgovim vrnil prvotna imena. Naša prizadevanja pa še vedno niso obrodila zelenih sadov. Postavljenih je bilo sicer nekaj tabel, ki opozarjajo, da se je ulica nekoč imenovala drugače, njeno uradno ime pa ostaja še vedno nespremenjeno.

Se je okolje v tem času kaj spremenilo?

Ne bi rekla, da se je kaj posebno spremenilo, morda je zaznati nekaj več odprtosti slovenske večine za našo stvarnost.

Kakšna je tvoja vloga v delovanju skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini v Piranu?

Upam si trditi, da je naša skupnost med tremi obalnimi skupnostmi Italijanov v Sloveniji zdaj najbolj dejavna. Prirejamo celo vrsto dejavnosti in tečajev, sama pa skrbim za uro pravljic.

Srečanja z otroki potekajo enkrat tedensko, meni pa je vodenje zaupano enkrat mesečno. Z igro skušamo otroke učiti starih navad. Poleg same dejavnosti v skupnosti Italijanov pa sem skupaj s svojima hčerkama članica folklorne skupine družine solinarjev iz Sečovelj.

Italijansko okolje je bilo že od tvojih mladih let tvoj mik-

ro. Ko bi mi to uspelo, bi zagotovo izbrala študij na Filozofski in leposlovnici fakulteti Univerze v Trstu.

**Prvotno torej nisi imela name-
na se posvetiti poučevanju?**

Poučevanje v šoli me je vedno pritegovalo. Hvaležna sem svojemu nekdanjemu ravnatelju, ki me je usmeril v to, saj je bil globoko prepričan, da sem za ta poklic zelo sposobna.

Svoje delo imam namreč zelo rada. Veselilo bi me seveda poglobiti še marsikaj drugega. Upam, da mi bo v prihodnje tudi to uspelo.

Spregovoriva sedaj o tvoji glavni dejavnosti, in sicer poučevanju v šoli.

V šoli poučujem skoraj dvajset let. Pred časom je bila v Sloveniji vpeljana reforma, ki je osemletko spremenila v devetletko, razdeljeno na tri triade.

rokozmos. Si imela kdaj stike s Slovenci?

To se je zgodilo šele pri sedemnajstih letih, ko sem dobila fanta, ki je bil Slovenec. Slovensčine sem se zato začela učiti v pogovoru z njim.

Ne že prej, denimo v šoli?

Seveda smo se slovensčine učili tudi v šoli, ker pa je nisem uporabljala, je moje izražanje v tem jeziku ostalo precej papirnato. V še tesnejši stiki s slovensčino pa sem stopila ob svojem študiju.

Prejšnja dva intervjuvanca sta mi povedala, da sta se odločila za študij v Italiji. Zakaj si ti izbrala drugačno pot?

Študija v Italiji nisem izbrala predvsem zato, ker nisem hotela finančno obremenjevati svoje družine. Za vpis na italijanske univerze je bila predvidena študentska stipendija, ki jo je prejelo prvih deset uvrščenih na razpisu. Študentska mi je ušla le za las, pristala sem namreč na enajstem mestu.

Poučujem v prvi triadi, saj se z malimi otroki najdem še posebno dobro. Letos je učencev v prvem razredu kar osemnajst, zato jim slediva dve učiteljici, ki poučujeta vse predmete, razen slovensčine. Ta predmet pri nas po navadi poučujejo učitelji, ki prihajajo iz slovenskih šol.

Katero narodnosti so šolarji?

Približno polovica učencev prihaja iz mešanih zakonov, v katerih pa jezikovno prevladuje italijanščina. Precej je tudi otrok popolnoma slovenskih staršev, ki so malčke vpisali v našo šolo, saj si želijo, da se dobro naučijo italijanščine. Imamo pa tudi otroke ruskih in makedonskih družin, ki so se priselile v naše kraje.

Kako je z učenjem italijanščine na vaši šoli? Je znanje jezika na dobrem nivoju?

Na splošno bi rekla, da ni. Italijanščina, ki jo govorijo otroci, je v tem smislu precej revna.

Dandanes namreč otroci vse manj berejo, veliko časa preživijo pred računalnikom ali televizijo. V zadnjem času pa je vse več otrok, ki nasploh zelo malo govorijo. Menim, da je to posledica vse revnejših družinskih odnosov. Starši so namreč vedno več časa v službi, zato se otrokom ne morejo veliko posvečati.

Slabo znanje jezika torej pripisuješ splošnim faktorjem in ne toliko manjšinski vlogi italijanskega jezika v okolju?

Da, prav tako. Veliko otrok, ki se vpišejo v našo šolo, se jezika nauči zelo hitro. Težava pa je v tem, da ostaja njihovo jezikovno znanje zelo površno. Seveda obstajajo tudi izjeme. Nekateri namreč svoje jezikovne sposobnosti bolj razvijejo, drugi manj. Veliko pa je seveda odvisno od staršev.

Poleg rednega pouka kaj ponuja šola za izboljšavo italijanskega jezika?

Po koncu rednega pouka se lahko otroci zadržijo v šoli pri urah dopolnilnega pouka, ki so namenjene predvsem tistim, ki italijanščine ne govorijo v družinskem krogu in jo zaradi tega slabše obvladajo. Uspešno sodelovanje med ljudsko univerzo iz Trsta in Italijansko unijo pa nam daje možnost, da otroke vsaj enkrat letno peljemo na ekskurzijo v Italijo. Višji razredi gredo po navadi na ogled kakega večjega italijanskega mesta; letos bodo obiskali Firence. Večkrat pridejo k nam gostovat tudi dramske skupine iz Italije.

Je v vaših šolah precej učnega kadra, ki prihaja iz Italije?

Na naši šoli ga ni prav veliko, morda kaki trije učitelji na skupnih tridesetih. Drugod je stanje seveda različno. Če nam manjka učitelj ali profesor za določen predmet, se po navadi šolsko skrbništvo obrne na Ljudsko univerzo v Trstu. Delovanje italijanskega učnega kadra pa ima seveda svoje dobre in slabe plati. Če so to učitelji, ki brezhibno obvladajo italijanščino, so v nekem smislu tuji, saj ne poznajo dobro našega okolja in našega izročila. V novih učnih načrtih pa je poudarek predvsem na prenašanju naših tradicij na nove rodove.

Spregovoriva sedaj malce o meji.

Mejo od zdavnaj redno prehajam. V otroških letih sem redno zahajala v Trst, kjer imamo veliko sorodnikov. Tudi danes se zelo pogostoma vozimo v Trst. Zato sem zelo zadovoljna, da so mejne formalnosti pred kratkim tudi dokončno izginile. Danes hodim v Trst predvsem v kino, saj je zame veliko lažje slediti sinhroniziranemu filmu v italijanščini kot pa filmu v izvirniku s slovenskimi podnapisi.

Kaj pa tista druga meja, ki je leta 1991 nastala na Dragonji, streljaj stran od Pirana?

Čeprav je bilo pozitivno, da se je naša družba ob koncu osemdesetih in začetku devetdesetih let z osamosvojitvijo Slovenije demokratizirala, je nastanek nove meje zame pomenil precejšen udarec. Tudi na Hrvaškem imamo namreč sorodnike, radi zahajamo na kopanje v Savudrijo. V poletnih mesecih nam povečan promet na meji preprečuje, da bi pogostoma zahajali na kopanje v Savudrijo. Zato si želim, da bi se tudi Hrvaška čim prej vključila v Evropsko zvezo, tako da bi tudi ta meja dokončno izginila.

Primož Sturman

V Vatikanski knjižnici leta 1971 Trubarjevo Cerkovno ordningo odkril dr. Jože Markuža

V zgodovini slovenskega jezika in literature je bilo več besedil in del odkritih veliko pozneje, kot so nastala ali bila objavljena. To velja npr. za srednjeveške rokopise, odkrite večidel v prvi polovici 18. stoletja ali za t. i. Starogorski rokopis, za katerega smo zvedeli šele leta 1971, ko ga je v Koledarju Goriške Mohorjeve družbe za leto 1974 objavil beneški duhovnik Angelo Cracina. Tudi edini znani izvod Alasijevega italijansko-slovenskega slovarja iz leta 1607 je prišel na dan na začetku 19. stoletja, ko ga je na Dunaju odkril Jernej Kopitar. Svojevzstuden je primer Trubarjeve Cerkovne ordninge, ki je izšla leta 1564 in katere edini izvod se je ohranil v Dresdenu, a se je izgubil med prvo svetovno vojno. Tako je več desetletij prevladovalo mnenje, da je ni več, leta 1971 pa je prišlo do zanimivega odkritja.

Dr. Jože Markuža, sedanjí župnik v Zgoniku na Tržaškem, je študiral vzhodne cerkvene vede v Rimu. Leta 1971 je v Vatikanski knjižnici iskal gradivo za svojo disertacijo. Pri tem je zasledil tudi nekatera Trubarjeva dela in originalni izvod Dalmatinove Biblije, zanimala pa so ga še druga protestantska dela v slovenskem jeziku. Med iskanjem je na katalognem listu prebral naslov Kirchenordnung in takoj pomislil,

o svojem odkritju ni javno spregovoril, dr. Markuža odgovarja, da mu je eden od njegovih profesorjev svetoval, naj napiše razpravo o tem, kako je delo prišlo v Vatikan, a za to očitno ni bilo dovolj časa. Dal jo je samo v celoti fotokopirati in fotokopije poleti istega leta nesel v Ljubljano ter jih izročil dr. Marijano Smoliku za Teološko fakulteto. O knjigi in o njeni usodi je naslednje leto objavil prispevek v Bogoslovnem vestniku, toda drugi so medtem pohiteli, tako da je faksimile izšel že leta 1973 v Trofenikovi založbi v Münchnu. V uvodni študiji je zapisano, da je dragoceno knjigo septembra 1971 zasledil Christian Weismann, v resnici pa jo je že prej odkril dr. Markuža. Kakor v münchenški izdaji se njegovo ime ne omenja niti v izdaji Slovenske cerkovna ordninga, ki je izšla leta 1975 pri Mladinski knjigi v zbirki Kondor in v kateri so objavljeni odlomki Trubarjevega dela. Slovenski javnosti je o knjigi poročal ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice Jaro Dolar 6. septembra 1972 v Delu pod naslovom Trubar znova odkrit, in sicer po zaslugi omenjenega Weismanna.

Jože Rajhman je zapisal, da je Cerkovna ordninga prvi slovenski pravni tekst ter cerkveni in kulturnozgodovinski dokument. "Poleg katekizma in svetopisemskih

CERKOVNA ORDNINGA.

NA praua cela Ordninga oli Naredba poufoi per Kerf-
Cerkouna, stoy neruezeh vshtyrnih rizeh zhenih, ufe ri-
oli shukih . Nerpoprei, de fe ta cela Bos zhy fufbi uti Cer-
shia beffeda , tu ic , ta Postaua , te Sapuz qui fe imao prou
uidi inu ta Euangeli, tim ludem vti Cer- posthenu inu per
qui ozhyt, prou inu falfopnu prydyguie
inu ue re . . .

Cristofeua , prou dile inu icmo . Inu de fe tu prauu Prys-
digane , fa uelkar shaza, dersh inu obram , po ufe m Kerf-
zhanstui . Sakai Bug ie od fahetka , to fuoio shego inu
volo , uti nega Postau inu vtim Euangeliu tei Cerqui,
daial nafnane . Inu hozhe taku skufi inu stakim Pridis-
ganem , po nega veliki dobruti inu milofiti , fa volofuis-
ga lubiga Synu lefufa Cristufa, febi eno Cerkou, is vfeh
shlahr ludi, ukupe sbrati inu perprauti, de nega prou
spofna , zhefty, hual, na nega klizhe, moli , inu de nes-
mu upraui pokorszhini fufeitu slufi . Satu Bug hozhe ta-
ku ozhitu posthenu ukupe hoyene inu sbrane tih ludi ne-
tim fufeitu imeiti , inu de ty eni , tim ludem imao to ces-
lo beffedo Boshyo , to Postauo inu ta Euangeli, ozhis-
tu prydygati , Inu te S. Sacramente diliti , koker od tis-
ga lam Cristus Madi : 28 . gououri , kir praui htim lo-
grom , Puidite uti tikaui inu vuzhite ufe ludi , inu nec
Kerfite , vtim imeni tiga Ozheta, Synu inu S. Duha ,
Inu vuzhite nec dershati ufe tu , kar sem left uom fapou-
dal . Inu Mar : 16 . prauu , Prydyguie ta Euangeli ufi
A stuari

da je to naslov Cerkovne ordninge. Tako je skoraj po naključju odkril knjigo, ki so jo drugi pred njim načrtno iskali. Sam pripisuje najdbo dejstvu, da je bila na "napačnem" mestu, med hrvaškimi knjigami. Prof. Michael Bobrowski z Univerze v Vilni je namreč na njeno tretjo stran leta 1820 napisal, da gre za knjigo v hrvaškem jeziku. G. Markuža je prišel do nje med iskanjem dela Rafaela Levakovića, ki je prvi v katoliškem svetu v glagolici objavil misale in brevije in ki je bil glavna tema njegove di-

prevodov je najpomembnejše Trubarjevo delo, poleg Dalmatinove Biblije pa najpomembnejša knjiga slovenskih protestantov". Predsednik republike Slovenije Danilo Türk je na svojem prvem obisku v Vatikanu papeža Benedikta XVI. prosil, da bi Vatikanska knjižnica edini zdaj znani izvod Trubarjeve Cerkovne ordninge odstopila Ljubljani za razstavo. Tako si jo lahko zdaj ogledamo v Narodnem muzeju na razstavi Trubarjevih del.

LB

ARS

Združenje ARS, ki Vas bo tudi v prihodnje osrečilo z odličnimi razstavami naših umetnikov, Vam vošči vesele velikonočne praznike!

GORIŠKA
MOHORJEVA
DRUŽBA

želi prijateljem
dobre knjige
blagoslovljeno
Veliko noč

Pogovor / Agata Komjanc

“V Katoliški knjigarni smo veseli vsakogar!”

Gospa Agata Komjanc vodi Katoliško knjigarno od decembra leta 2001 naprej. V teh letih se je v edini slovenski knjigarni v Gorici marsikaj spremenilo, o prenovi prostorov Katoliške knjigarne smo že poročali, gospo Agato pa smo povabili na pogovor zato, da nam pove, kakšno je stanje slovenske knjige danes in kaj se dogaja v knjigarni.

Že prvi vtis ob prihodu v Katoliško knjigarno je lep, saj imate mlado in nasmejeno ekipo. Kaj več o tem.

Od samega začetka sem si pri delu v Katoliški knjigarni prizadevala, da bi se vsi držali načela, da je čas zlato, kot tudi tega, da smo prijazni z našimi kupci. Čas je zlato torej, če pa zraven dodam še dejstvo, da smo v samem središču mesta, na Travniku, potem vidimo, da imajo naši kupci tudi težave s parkirnimi mesti, kar pomeni, da je prav, če jih takoj in prijazno postrežemo.

Ste lepa, mlada ekipa, kaj pa sodelovanje z drugimi knjigarnami?

Že takoj, ko sem začela z vodenjem Katoliške knjigarne, sem se zavedala, da je pomembno dobro sodelovanje s knjigarnami v mestu kot tudi z novogoriško knjigarno, da niti ne omenim Tržaške knjigarne, ki je poleg naše, edina slovenska v Italiji. Sodelovanje je zelo dobro in zato smo se kot Katoliška knjigarna že pred leti vključili v razna širša sodelovanja, saj smo med soorganizatorji festivala zgodovine v Gorici in festivala poezije v bližnjem Tržiču, kot smo in bomo še sodelovali pri

gastronomskih dnevih Okusi ob meji v jeseni v goriškem mestu in okolici. Letos nameravamo razširiti tako sodelovanje še na Novo Gorico. Prav je, da sodelujemo, ker nas na ta način spozna širši krog ljudi.

pošljejo ali pa prejemo dokumente in tudi s posebnimi pečati lahko zapremo zavarovane pošiljke, če se omejim samo na to.

In knjige? Kako je s knjigami, ko pa vemo, da danes vse manj ljudi bere?

Foto DPD

Imate v knjigarni kakšne posebne ponudbe, morebitne popuste?

Da, smo namreč vstopili v zvezo Cartolaio amico (Prijazen knjigar), ki nam nudi cenejše artikole in razne druge promocije. Kupcem izdamo posebno izkaznico, s katero imajo potem pri nas cenejše storitve. S to pobudo smo začeli že lansko leto, a se še ni dovolj prijel, ker se naši kupci še niso navadili nanjo. Pa je lepa stvar, saj imetniku izkaznice omogoča desetodstotni popust na vse artikole razen knjig, in jo še vedno izdajamo na blagajni. Tako lahko pri nas kupci plastificirajo dokumente, zavijajo knjige po meri, zvežejo natiskane dokumente s spiralo, pripravimo jim lahko poštno in darilne pakete, pri nas lahko tudi naredijo fotokopije, po faksu lahko

Ni res, da ljudje malo beremo, saj imamo med našimi zvestimi klienti predvsem mlade in osnovnošolske ter predšolske otroke, ki prihajajo večkrat. Tu so tudi srednješolci, ki sprašujejo po knjigah, zato imamo v Katoliški knjigarni vedno večjo izbiro slovenskih otroških, mladinskih in seveda tudi drugih knjig. Povezani smo z vsemi slovenskimi knjižnimi založbami, pri nas lahko vsakdo naroči katerokoli slovensko in tudi drugo knjigo. V Katoliški knjigarni imamo tudi poseben odnos do priročnikov, slovarjev, ne nazadnje tudi kuharskih knjig, po katerih tudi povprašujejo. K temu moram dodati še dejstvo, da imamo vedno veliko zalogo vseh slovarjev, iz slovenščine v tuj jezik in obratno, kot imamo tudi bogato izbiro italijanskih slovarjev,

če o drugih učnih pripomočkih ne bi govorila, ker imamo poleg knjig v naši knjigarni tudi bogat izbor pisal in drugih pripomočkov. Katoliška knjigarna je od nekdaj znana tudi po tem, da prodajamo verske pripomočke in seveda tudi liturgične artikole, od mašnih kelihov do mašnih knjižic, molitvenikov, različnih izdaj knjige vseh knjig- Svetega pisma, sveč, križev, kipcev Matere Božje in drugih svetnikov ter seveda ob Božiču zelo bogat izbor novoletnih okraskov ter jasluc. Za jaslice lahko brez nepotrebne lažne skromnosti trdim, da imamo najlepšo izbiro v Gorici. V naši knjigarni pa imamo tudi papirnico in poseben oddelek z darili vseh vrst: od priložnostnih daril ob krstu, sv. obhajilu, birmi, porokah kot tudi darila za rojstne dneve in druge priložnosti. Seveda imamo tudi voščilnice vseh vrst in tu bi rada izpostavila predvsem dejstvo, da moramo v Katoliški knjigarni vedno razmišljati v dveh, če ne več!, jezikih, saj moramo imeti vse voščilnice, a tudi knjige, v italijanskem in slovenskem jeziku. Tudi po angleških je vse več povpraševanja!

Velika izbira torej!

Da, tudi zato, ker je po vseh omenjenih artiklih veliko povpraševanja. Ko sem prišla v Katoliško knjigarno, sem se hotela omejiti na določene artikole, a se tega ne da narediti, ker je povpraševanje zelo široko in pestro. Na Katoliško knjigarno so seveda navezani kupci iz naših krajev kot tudi iz bližnje Slovenije, sama pa bi rada z veseljem povedala, da smo pridobili veliko italijanskih kupcev, predvsem mladih!, iz mesta in okolice, postajamo torej knjigarna za ves goriški prostor.

Vrniva se h knjigi in seveda predvsem k šolskim knjigam, katere nudite slovenskim šolarjem in šolnikom.

Rada bi povedala, da se vsako leto pri šolskih knjigah kaj zatakne, ker je ta knjižni trg najbolj živ in zahteven. Zato prosim vse,

starše, otroke, dijake in učno osebje, za razumevanje, saj ni od nas odvisno, če nam kake knjige ne dostavijo v roku, ki si ga želi šola. Želela bi si boljše sodelovanja s slovenskimi šolniki, kot bi bilo tudi lepo, če bi naši šolniki bili bolj solidarni z edino slovensko knjigarno v mestu, kot to počno njihovi kolegi v Trstu, saj skušamo vedno ugoditi vsem njihovim željam in potrebam kar se da hitro in z najboljimi nameni, ugodnostmi.

Velika noč je pred vrati. Kaj imate sedaj posebnega v knjigarni v ponudbi?

Imamo zelo lepo velikonočno izbiro domala vseh možnih artiklov; od slovenskih pisanic do avstrijskih pirhov, letos imamo tudi poljske pirhe, ponujamo

vse vrste voščilnic, seveda ne manjkajo velikonočni piščančki in zajčki, ptički in jajčka ter drugo. Kdor si želi kaj novega skuhati za praznike, bo pri nas dobil čudovito novo kuharsko knjigo Dobra meščanska kuhinja ter knjigo Postne jedi, ki sta izšli v Sloveniji, če se omejim samo na ti dve in pozabim druge, ki učijo kuhati in peči pristne praznične jedi in slovenske potice ter druge dobrote. Ob koncu pogovora voščim v imenu vsega kolektiva Katoliške knjigarne veliko noč vsem našim cenjenim strankam in tudi bralkam in bralcem Novega glasa ter se seveda pripravim na obisk. Pridite, veseli vas bomo in skušali vam bomo ustreči!

Jurij Paljk

Dobra meščanska kuhinja

Konec februarja so v Ljubljani na posebni prireditvi predstavili knjigo z zgovornim naslovom Dobra meščanska kuhinja in zraven dodali še študijo o meščanstvu. Kostonjeva juha z zeleno, zrezek turjaškega grofa, pečeni golobi, medvedove šape, sirup iz vrtnic - to je le nekaj na slepo izbranih izmed skupno 300 receptov, kolikor jih je slovenski kuhinarik Janez Kuhar nanizal v Dobri meščanski kuhinji Cankarjeve založbe. Vsem receptom je Kuhar dodal še duhovite uvode, knjigo pa bogati še študija znanega strokovnjaka za šege in navade dr. Damjana J. Ovseca o slovenskem meščanstvu.

Urednica kuharske knjige, ki bo našla pot tudi med naše bralce, Nina Žitko, je na predstavitvi knjige, tokrat v knjigarni Slovenske matice, spomnila, da gre že za drugo sodelovanje Cankarjeve založbe s Kuharjem; prvič so se srečali pri pripravi Kuharice v Prešernovem času. Skupni imenovalec obeh priročnikov je izvirnost in obravnava slovenske kulinarčne dediščine. Knjiga Dobra meščanska kuhinja je po besedah urednice edina kuharica, v kateri so zbrani samo recepti, ki so jih uporabljali v višjih in srednjih slojih meščanstva v drugi polovici 19. in prvi polovici 20. stoletja na Slovenskem. Približno takrat, leta 1940, je slovensko meščanstvo doseglo svoj vrh, je po poročanju Slovenske tiskovne agencije povedal etnolog Ovsec. Meščanstvo je strahotno dolg proces, je opozoril. "Mi Slovenci pa s (m) o ga uničili", je še potarnal. Meščanstvo je med drugim omogočilo, da so se Slovenci sploh konstituirali kot narod. Avtor pa je začel z optimizmom, češ da je zanimanje za dobro kuho na Slovenskem še živo. Povedal je, da je izdajo pripravil kar nekaj časa in se pri tem oprl na različne pisne vire, od tiskanih do rokopišnih; pri tem se je moral včasih posebej potruditi, recimo pri razvozlanju receptov Marije Gomzi iz Ormoža, ki je sestavine in pripravo jedi zapisovala kar v -gotici.

Je bila slovenska meščanska kuhinja zdrava? O tem Kuhar ni dal natančnega odgovora, je pa vsekakor bila svojstvena, prefinjena, preudarna, kajti: "Meščanstvo je v kuhi razvilo svojo filozofijo". Pri kuhinjski meščanstva je imelo pomembno vlogo tudi gostinstvo, kjer se je dogajalo tudi siceršnje družabno življenje. Ovsec je pristavil: Ljubljana je imela leta 1940 kar 495 gostiln in 23 kavarn na okoli 90.000 prebivalcev.

Na vprašanje, kaj je meščanstvo v pozitivnem smislu, dr. Ovsec odgovarja, da to "predstavlja določeno formo, že zdavnaj potrjene vrednote, etiketo in vodilo do načina življenja, izraženo v formuli 'kaj se spodobi in kaj ne'". Meščan je torej vsekakor človek takta, zraven pa ga bistveno opredeljuje tudi liberalnost. Dobra meščanska kuhinja, z "dobrimi in uporabnimi recepti", je na voljo v 2500 izvodih, obsega pa 332 strani.

SSG / Premiera: Mesto tako blizu

V iskanju sebe in novega življenjskega obzorja

Slovensko stalno gledališče je z izborom predstav, ki so oblikovale letošnjo sezono, in premišljeno izbiro režiserjev, z razpoznavno gledališko izraznostjo, spet pokazalo svoj pravi umetniški izraz, izostrilo pogled tudi na sodobno dramsko ustvarjalnost in se s svojimi stvaritvami in izpovednimi razmišljanji, zmeprav uprtimi tudi v mediteransko širino, spet povzpelo na vidno mesto slovenskega Parnasa. Gledalci smo lahko spet ponosni na ustvarjalno estetiko našega edinega poklicnega gledališča v Italiji, ki je pred leti zabredlo v hudo krizo, a se je iz njenih utesnjujočih spon rešilo, kar je lahko razbrati ob vsaki novi premieri, ki priključuje v Kulturni dom v Trstu zmeraj več gledalcev; slednji odhajajo iz dvorane potešeni in zadovoljni. Tako je bilo tudi v petek, 14. marca, ko je bila v matični hiši zadnja produkcija SSG v letošnji sezoni, slovenska krstna uprizoritev dela Mesto tako blizu Mariusa Ivaškevičusa, rojenega leta 1973 v Moletaiu. Kritiki ga ocenjujejo kot markantnega predstavnika mlade generacije litovskih pisateljev in drama-

tikov. Dramo Mesto tako blizu je napisal l. 2005 in v njej se pretakajo tokovi sodobne dramatik, ki so se uveljavili tudi v tistih deželah, ki jih je dolgo vrsto let označeval komunistični ustroj. Delo, ki ga je v slovenski jezik večje prestavil Zdravko Duša, je pravzaprav sestavljeno iz drobnih prizorov, s katerimi se izrisuje vsebina s kar precej nadrealističnega nadiha. Glavna protagonistka je Anika, gospodinja, mati treh otrok, ki živi v mestu ob morju in je že štirinajst let poročena s Svantejem. On se vsak konec tedna odpelje s trajektom na drugo stran zaliva, kamor bi rada šla tudi Anika, da bi spoznala, kaj je tam tako privlačnega, a jo morskna bolezen zadržuje na obali. Še drug strah jo muči: boji se, da bi ji noge ne zarasle v luskinasti rep morske deklice. Nekega dne pa se opogumi in se odpelje na drugo stran za-

liva, v neznanu. Med potjo sreča policistko Birgit, ki ima dokaj čudna spolna poželjenja in jo zvodi na

pota moške in ženske prostitucije, v past katere se Anika naivno zaplete s svojo skoraj otroško dušo,

hrepenečo po novih obzorjih, ki bi jo rešila uklenjenosti v življenjski vsakdan in morda tudi njenih strahov. V resnici jo privedejo v smrt. Mož Svante jo ustrelj s puško z domačega okna, ko je ona na drugi strani zaliva. Mladi režiser makedonske narodnosti, Aleksandar Popovski, ki veliko dela tudi v Sloveniji, je imel ključno vlogo pri grajenju homogene dramaturške

zgradbe, saj je moral iz razdrobljenosti prizorov sktati celoto in med realistične vezi vtakati tudi nadrea-

listične niti. To mu je prav dobro uspelo, tako da je predstava, v kateri je tudi kak duhovit utrinek, ovita v poetično tančico in mestoma bajeslovno ozračje, v katero sodita Anika-sirena in sklepnem prizoru in zagonetni Carlsson. Režiserjeve misli je dobro osvojil scenograf Branko Hojnik z leseni pomolom, barčico, slično papirnatim, z obrisom mesta s svetlikajočimi se lučmi in utripajočim svetilnikom v daljavi, pa tudi z zelo posrečeno osvetlitvijo ozadja. S tem poetičnim scenjskim okvirom so se čudovito spajali igralci, ki so nedvomno dobro nadgradili besedilo in osebnostni oris protagonistov. S središčnim likom Anike se je povsem naravno zlila gostja iz SNG Drama Ljubljana Barbara Cerar z zrelo, tehtno, a vselej rahločutno, obenem pa tudi močno igralsko izpovednostjo in pretanjeno gestikulacijo ter mimiko obraza, s katerega je bilo mogoče razbrati vsa čutenja protagonistke in njeno neustavljivo, otroško hrepenečo po spoznanju neznanega. Ta imenitna igralka je bila od se-

zone 1994/95 do 2001/02 članica SSG in je v njem ustvarila kar nekeri nepozabnih mojstrov; njeno odrsko svežino, preprostost, rahločutnost, toplino in profesionalno resnost ter nevsiljivo privlačnost "zamejski" gledalci še zmeraj hudo pogrešamo. Ob njej so od avtorja le bolj nakazane like s sproščeno posebitvijo dodelali, glede na igralski slog skoraj neprepoznavni, Janko Petrovec kot togi Svante, Nikla Petruška Panizon-drzna, intrigantna Birgit, ki je gledalec osupnila z natančnim, gibkim koreografskim detajlom, Romeo Grebenšek kot mestoma smeh vzbujajoči Lars, ki zadovoljuje spolne fantazije žensk, predvsem pa gost Vladimir Vlaškalič kot Carlsson s pravlično romantičnim pridihom. Predstava je učinkovito odstrla pogled na sodobno litovsko dramsko usmerjenost in nudila igralsko možnost se soočiti z neobičajno dramsko poetiko, ki pa vsebuje tudi klasične elemente. Premierska publika jo je sprejela z dolgim odobravaljočim ploskanjem, katerega so bili deležni tudi prisotni avtor, režiser in drugi soustvarjalci, med katerimi naj omenimo skladatelja Kirila Djajkovskega in njegovo dogano glasbeno opremo ter kostumografko Jeleno Prokovič, ki je kostume uskladila z osebnostjo predstavljenih likov.

Iva Koršič

Kratke

Ob koncertu Mešanega zbora Obal'ca iz Kopra v Nabrežini

Nabrežinsko kulturno društvo Igo Gruden slovi po raznovrstni in predvsem kakovostni ponudbi, ki se odvija v okusno in smotno obnovljenem sedežu. Članom in ostalim so na razpolago razni telovadni tečajji, umetniške razstave, delavnice, gledališka in pevška dejavnost ter kakovostna gostovanja. Po dolgoletnem zatišju, ker ni Nabrežina premogla enega samega spodobnega hrama, kjer naj bi potekale kulturne dejavnosti, se je stanje normaliziralo. Sedež, danes društvena last, je polno zaseden in koriščen, za oddih pa je na voljo kavarna, kjer se domačini zbirajo ob kavi, branju časopisov in klepetu.

Ta uvod se mi je zdel potreben, da širše okolje opozorim na delavnost in trud društvenega odbora, ki ga večkrat premalo cenimo. Prejšnjo soboto je društvo gostilo pevski zbor Obal'ca, iz Kopra, ki ga vodi Aleksandra Pertot. Ta res izredni zbor se je predstavil s programom ljubezenskih pesmi, ki so ga naslovili Oh, ljubezen plameneča. Prvi del je obsegal slovenska dela, ki jih je recitatorica sproti predstavljala in so jih zapeli v mešani, ženski in moški zasedbi s pomočjo same dirigentke, ki se je izkazala tudi kot solo pevka. Drugi del pa je bil pravo presenečenje, saj so vrsto starih španskih pesmi spremljali kitarist Marko Feri, plesalka Raffaella Petronio in sopranistka Tamara Stanese. Navdušenje maloštevilne publike, ki ni dosegala števila nastopajočih, je bilo enkratno, saj tako kvalitetne predstave verjetno že dolgo nismo videli, pevci pa so se oddolžili s ponovitvijo ene izmed španskih pesmi.

Nabrežina je slovela kot vas, ki jo je odlikovala odrska in pevška kultura, naj spomnimo na številne in kakovostne zборе, ki so se vrstili vsa povojna leta, na dramske skupine, ki so s svojimi nastopi v domačem narečju, kot pevci, polnili dvorane. Danes v društvu delujejo ženski, mešani in mladinski zbor, ki nadaljujejo s pevsko tradicijo. Žalostno pa je, da se publika ne zaveda pomembnosti kulturnega delovanja in truda, ki ga vadiitelji ter organizatorji vlagajo, vsaj tako se zdi, če sodimo po taki prisotnosti, kot smo ji bili priča v soboto na omenjenem koncertu, ko smo se prisotni srmovali zaradi odsotnih! Naj poudarim, da je tisti dan bil koncert edina kulturna prireditev v vasi! /nk

Velikonočna želja nabrežinskega vernika

Tudi v Nabrežini se pripravljamo na Veliko noč. Cerkvene pevke se z nekaterimi moškimi in organistom prof. Mamolom pripravljajo, da bi spodobno in čim lepše zapeli na dan Kristusovega vstajenja. Če nam bo vreme naklonjeno, bomo med sobotno večerno mašo imeli tudi krajšo procesijo. Verska dejavnost se odvija v zmanjšanem obsegu, saj mora domači župnik pater Janko skrbeti za slovensko in italijansko nedeljsko mašo v Nabrežini ter mašo v Mavhinjah, poleg tega pa je župnišče v Nabrežini še vedno prazno, kljub temu da so se obnovitvena dela končala. To se zelo občuti, čeprav se zavedamo, da je temu krivo pomanjkanje duhovnikov in da preobremenitev tistih, ki se po svojih močeh trudijo, gotovo ne bo izboljšala sedanjega kritičnega stanja. To se pozna pri pomanjkanju obrobnih verskih dejavnosti in predavanj. Najbolj je občuteno pomanjkanje ministrantov, saj se le izjemoma ob sveti maši pojavi kak strežnik. Treba bi bilo najti kako rešitev, da bi se stanje izboljšalo. / antek

Oljčne vejice – in še kaj

V torek pred oljčno nedeljo so me – kot vsak dan – dopoldne pripeljali na vozičku v veliko vežo, kjer se zbiramo za razne dejavnosti. Živim namreč v domu za starejše občane na Padričah. Pravzaprav sem tu šele nekaj dni in mi je vse še precej tuje. V torek pa me je z dolgih miz pozdravljalo nekaj dobro znanega: oljčne vejice! Neka gospa je z velikimi škarkjami rezala z velikih vej manjše vejice. Druga gospa je na sosednjo mizo natrosila bele trakce in kartonaste križce z napisom PAX in z golobčkom.

V oči so se mi prikradle solze. Šestdeset let, šestdeset dolgih let sem z drugimi člani in članicami Slovenske Vincencijeve konference v Trstu tudi jaz pripravljala vejice, da smo jih na oljčno nedeljo pred

cerkvenimi vrati ponujali ljudem dobre volje v zameno za dobro srčen "dar za uboge" – za tiste, ki so jih konference po župnijah podpirale (največ v centru mesta).

Tele vejice tu v veži "doma" bodo verjetno za nas, goste, in za naše obiskovalce. Sestra, ravnateljica doma, mi je rekla, da bo na oljčno nedeljo blagoslov oljčnih vejic v

tukajšnji kapeli – "con tanto di processione – nelle nostre possibilita'" (s procesijo – po naših zmogljivostih), se je nasmehnila s pogledom na osebe na vozičkih in v naslanjačih. Mene pa misli zanašajo v sobe in dvorane v centru in po župnijah, kjer se bo spet zbralo kar precej požrtvovalnih ljudi okrog miz, polnih oljčnih vejic, vejic iz domačih krajev, dar naših oljkarjev.

Tudi tam bodo PAX-i in trakci, pisani, po večini rdeči, kot je živa rdeča ljubezen do bližnjega. In na stotine lepo barvno ovenčanih podob svetnikov. Koliko mesecev dela se skriva za vsemi temi pripravami! Najlepše pa je, ko se vse to v prijetni in veseli družbi veže na oljčne vejice.

Nato še nedelja, vesela oljčna nedelja, ko ponujaš: "Oljčna vejica! Dar za uboge!"

Upam, da je ta, z veseljem zabeljeni nesebični trud tudi letos obrodil obilen sad v obliki prostovoljnih prispevkov za pomoč ubogim. / Nada Martelanc

DSI Velikonočno srečanje s tržaškim škofom msgr. Ravignanijem

"Le v miru more cveteti resnično življenje!"

"Sprošnje se obračam na Gospoda, da bi nas drugi glasovi ne odražali od Njega, kajti tudi mi

Foto Kroma

moremo gledati Njegovo obličje in Ga v veri prepoznavati kot Gospodarja življenja. Pogoj je v tem, da kot kristjani ne omagamo, ko

izpolnjujemo svojo dolžnost, da vsem oznanjamo, da je Kristus prav po svojem vstajenju zanesljivo upanje odrešenja za vsake-

manjkanju in si pričakuje bratske bližine. Ne samo kruh človeške solidarnosti, ampak tudi kruh resnice, ki izhaja iz vere ter

obenem bratstva, ki zna poslušati, razumevati, sprejemati, deliti v soglasni ljubezni. (...) Versko pričanje v Kristusovo vstajenje nas podpira v gotovem upanju, da bo končno zmagalo življenje". "Mir vam bodi, kajti le v miru more cveteti resnično življenje", je duhovno

misel na prisrčnem predprazničnem večeru v Društvu slovenskih izobražencev sklenil tržaški škof msgr. Evgen Ravignani.

"Pred nekaj dnevi ste praznovali 25-letnico škofovstva, konec prejšnjega leta pa 75. življenjski jubilej, ob katerem ste tudi vrnili svoj mandat papežu. Naj bo to srečanje tudi priložnost, da ta dogodka primerno počastimo in se vam zahvalimo za delo, ki ste ga opravili v naši škofiji", je visokega gosta nagovoril predsednik DSI Sergij Pahor in mu v dar izročil sliko iz zbirke Umetniki za Karitas. Izrecno se mu je Pahor zahvalil za premočrnost in odločnost pri zagovarjanju pravic slovenske narodne skupnosti. Občutene besede hvaležnosti sta izrekla tudi škofov vikar za Slovence msgr. Franc Vončina in predstavnica Zveze cerkvenih pevskih zborov Marija Kerže.

"Umaknil se bom, nikoli pa vas ne bom nehal imeti rad", se je zahvalil tržaški škof, njegova misel pa je ob koncu hitela tudi do velikega pomanjkanja duhovniških poklicev: "Umrli bom miren, če bo tudi med Slovenci vzklila mlada želja po duhovništvu".

MR

BAZOVICA Koncert revije Primorska poje

Tokrat posvečen sakralni glasbi

Cerkveno petje ima globoke korenine; družilo je ljudi iz naših krajev še pred narodnim preporodom in večkrat se je tudi posvetno pevsko gibanje razvilo kot "komplementarna dejavnost" cerkvenih pevcev. Zato je tudi Primorska poje pred nekaj leti začela upoštevati temeljno vlogo in posebnost cerkvenih zborov ter jim posvetila nekaj tematskih revij, kjer obenem najdejo idealni okvir tudi vsi ne-cerkveni zbori, ki gojijo sakralno literaturo. Zveza cerkvenih pevskih zborov in Zveza slovenske katoliške prosvete sta prevzeli organizacijo teh koncertov na Tržaškem in Goriškem. Prvi je bil prejšnji petek v cerkvi v Štandrezu, drugi pa naslednji dan v cerkvi v Bazovici.

Slednji se je pričel s spodbudnimi besedami Zorka Hareja o kul-

turnem in narodnem pomenu slovenskega petja, nakar je župnik Žarko Škerlj prav tako poudaril vlogo petja v vseh okoliščinah življenja in hvaležno čestital

cerkvenih stvarnosti na Tržaškem je uvodoma mogočno zapel Združeni zbor ZCPZ pod energičnim vodstvom Edija Raceta. Za sakralne vsebine se je odločil

Foto Kroma

vsem cerkvenim pevcem, ki so s svojim trudom prvi duhovnikovi sodelavci. Kot simbol mozaika

tudi ženski zbor Sinji Galeb DU iz Izole, ki je z občutkom zapel pod vodstvom mlade Eneje Baloh. S

programsko celoto je nato nastopil mešani zbor Ivan Kokošar iz Koritnice, ki je pod vodstvom Marjana Obida vodil mašo za rajnega duhovnika in skladatelja, po katerem nosi ime. Z bogoslužnimi pesmimi je ubrano nastopil župnijski zbor Sveta Lucija iz Pirana pod vodstvom Cilke Kavčič, zborovodski veteran Zdravko Klanjšček pa je pripravil z goriškim moškim zborom Mirko Filej zbrano in prepričljivo izveden program v skladu z letošnjim posvetilom revije Primožu Trubarju. Raznolike revije so sklenili še utrinki iz svetovne literature z nastopom mešanega zbora Adriatic iz Hrvatina, ki je skrbno pripravil svoj koncertni program s sodelovanjem solistov in saksofonista pod vodstvom Maria Petvarja.

Primorska poje si bo zdaj privoščila krajši premor ob velikonočnih praznikih, nakar bo stopila v drugi del svoje dvomesečne poti z izrednim koncertom v Glasbenem zavodu v Zagrebu.

PAL

MOSP in SKK

Nagrajevanje letošnjega likovnega, fotografskega in literarnega natečaja

Natečaj, namenjen mladim iz zamejstva, ki se želijo izkazati na likovnem, fotografskem ali literarnem področju, vsako leto razpisujeta mladinski društvi MOSP (Mladi v odkrivanju skupnih poti) in SKK (Slovenski kulturni klub). Letos je bila tema natečaja tesno povezana z osrednjo Prešernovo proslavo, ki je imela naslov 'Kje, domovina, si?', tako da so se mladi ustvarjalci lahko navdihovali prav pri tem župančičevem verzju.

Nagrajevanje je potekalo v četrtek, 13. marca, v Peterlinovi dvorani v Trstu. Prva točka je bil pozdrav nove predsednice MOSP-a Vide Forčič, ki je izrazila tudi zadovoljstvo ob lepem številu prisotnih. Publiko je pozdravila tudi Lučka Susič, ki je opozorila, da je bila letošnja udeležba natečaja nekoliko skromnejša. Likovnih izdelkov je bilo letos malo, fotografskega natečaja so se udeležili le štirje ustvarjalci, medtem ko je bilo letos literarnih izdelkov veliko, večinoma proznih. Sledilo

je branje literarnih prispevkov. Brali so člani SKK: Matjaž De Luisa, Moira Berginc, Tjaša Oblak, Katerina Pertot, Caterina Ducci Novelli, Marko Manin, Valentina Oblak, Francesca Saba, Julija Berdon, Roberta Busechian, Jure Kopušar in Patrizia Jurincic. Prisotni so nato volili najboljši fotografski, likovni in literarni prispevek, sledilo pa je nagrajevanje. Letošnja komisija fotografskih prispevkov, ki so jo sestavljali Marjan Jevnikar, Magda Jevnikar in Danilo Pahor, se je odločila, da bo zaradi tako majhnega števila udeležencev podelila samo eno nagrado. Odločili so se za sklop fotografij Jakoba Jugoviča, ki je med drugim dobil tudi nagrado publike. Magda Jevnikar in Deziderij Švara, ki sta sestavljala komisijo likovnih prispevkov, sta podelila tele nagrade: prvo mesto si je prislužila Roberta Buse-

chian z izdelkom z naslovom Skrivnost, drugo mesto Lorena Sushmelj z izdelkom Hommage Spacalu št. 4, tretje mesto pa Jasmin Guštin z izdelkom Hom-

Foto Kroma

mage Spacalu št. 3. Nagrado publike je dobila Roberta Busechian. Komisijo literarnih izdelkov so letos sestavljali Sergej Verč, Vilma Purič in Evelina Umek, ki so

za najboljši izdelek izbrali prozno delo z naslovom Kje, domovina, si?, ki ga je napisala Valentina Oblak, na drugo mesto se je uvrstila Neža Kravos z istoimensko kratko zgodbo, na tretje mesto pa Nadja Cibic s poezijo v heksametrih, ki tudi nosi naslov Kje, domovina, si?. Publika pa je kot najboljši literarni prispevek ocenila prozno delo Valentine Oblak.

Nagrade so bile tudi letos zelo bogate, darovale so jih Zadržna kraška banka, Draguljarna Malalan in založba Maladika.

Patrizia Jurincic

OPČINE Naša beseda

Velikonočna revija spet med nami

Z Jezusom, "ki je naša pot, resnica in življenje, se podajmo na pot, iz našega starega sveta, našega Emavs, v svet binkoštnega ognja, ki použiva spono človekovega srca".

Tako je zapisal g. Franc Pohajca v uvodnem razmišljanju letošnje 26. številke revije Naša beseda. Openški župnik je izbral odlomek iz evangelija (odlomek o učencih, ki srečata Gospoda na poti v Emavs), ki priča o skušnjavah, v katere lahko človek zaide v trenutku, ko odtujeri vero od sebe. Velika noč je zatorej čas odrešenja in luči, ki vodi človeštvo na pravo pot.

Publikacija Naša beseda, ki je v velikonočnem času postala tradicionalno branje vernikov v župniji sv. Jerneja na Opčinah, v Banih in na Ferlugih, nosi na naslovnici obeležje, ki priča o petdesetletnem jubileju blagoslovitve cerkve Lurške Matere Božje na Ferlugih. Vsebinsko revija pa razprede celo vrsto tematik, ki poglobljajo kulturno, politično, versko in družbeno dogajanje v openski župniji. Snovalci Naše besede so namreč neposredno vključeni v opensko tkivo, o katerem že vrsto let zvesto poročajo.

Uvodni misli g. Pohajca sledi kot običajno pregled velikonočnega slavlja v župnijski cerkvi sv. Jerneja na Opčinah in podružnih cerkvah sv. Florijana pri Banih in Lurške

Matere Božje na Ferlugih. Revija je namreč glasilo župnijskega pastoralnega sveta župnije sv. Jerneja apostola na Opčinah, kar pomeni, da so članki verske vsebine med nosilnimi stebri Naše besede: Berta Vremec je prispevala članka o 60. jubileju Marijanskem shodu in o zakramentalni sliki župnije sv. Jerneja ap. na Opčinah, v Banih in na Ferlugih ter seznam najstarejših župljanov, Silva Resinovič Valenčič je pisala o procesu za beatifikacijo msgr. Jakoba Ukmarja, Marica Dolenc pa o župnijskih romanjih v letu 2007; Marija Štekar Košuta je avtorica prispevka o romarskem izletu CPZ Sv. Jernej v Novo Štifti pri Sodražici. Martina Feri je poročala o delovanju domačega cerkvenega pevskega zbora. Zapis o delovanju naših skavtov pa je prispevala Metka Sinigoj. Ada Markon je poročala o dogajanjih na Ferlugih v minulemu letu, o delovanju Društva Finžgarjev dom in Gledališke skupine Tamara Petaros pa je pisala Lučka Susič.

Letošnja številka Naše besede poroča tudi o 100-letnici openske banke: članek o jubileju bančne ustanove je napisal Klavdij Brajnik, ki je bil do pred kratkim ravnatelj ZKB. Mitja Petaros pa je hkrati

prispeval zapis o numizmatični razstavi, ki je bila pred nedavnim v razstavnici dvorani ZKB. Robert Petaros je intervjuval Marka De Luiso, člana rajonskega sveta za Vzhodni Kras. Luka Pečar je Naši besedi prispeval zapis o nevarnosti alkohola (članek je bil med drugim že objavljen v šolskem glasilu srednje šole Srečka Kosovela z Opčin). Drago Štoka pa je v neposrednem slogu opisal hude posledice povodnji, ki je

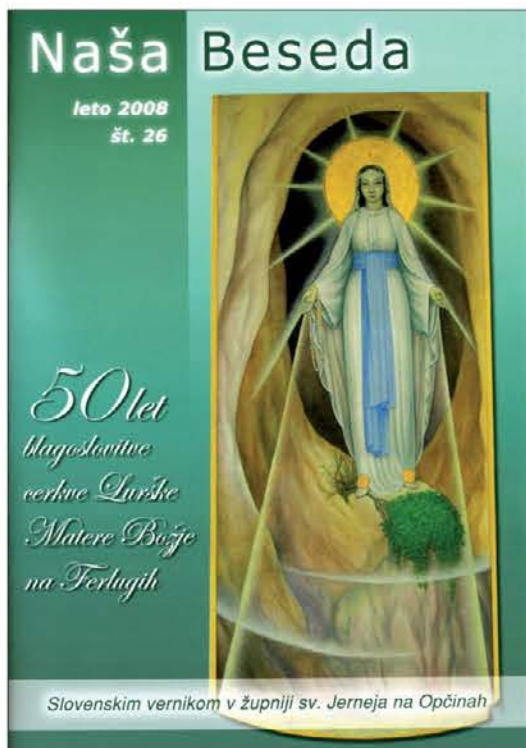
openski župnijski cerkvi, ter razmišljanje o prazniku slovenske kulture. V reviji je objavljen tudi pozdrav, ki ga je Pavel Vidau imel ob škofovem obisku v župniji, Rossana Paliaga pa je pisala o tridesetletnici delovanja Društva Vesela pomlad. Stanka Čuk je prispevala govor, ki ga je imela na Večeru slovenske pesmi in besede; hkrati je pisala tudi o delovanju

Sklada Mitja Čuk ter o svoji izkušnji kot šolnica: dolgoletna ravnateljica se je po 40 letih službe lani upokojila.

Naša beseda je tudi revija leposlovnega duha. Pesniške stihke sta tudi v tokratni številki prispevali Srečka Černe Artač in Majda Artač Sturman, ki je tokrat objavila tudi članek o letošnjem letu medkulturnega dialoga.

Našo besedo - ki jo je ob podpori ZKB tiskala tiskarna Graphart - bogatijo tudi številne fotografije, ki so priložene člankom. Glasilo, ki ga je založilo Društvo Finžgarjev dom, je bogato vedno bolj bogato podoba, res drugačno od prvotne, ko je Naša beseda izhajala v skopem številu ciklostilnih papirjev.

IG

prispevala Uke; spomin na doživljanje gorskega čudesa je tema prispevka Marjana Skerlavaja. Ivan Peterlin je v letošnji številki Naše besede objavil govor, ki ga je imel ob lanskem Božičnem koncertu v

namreč v času dobilo vedno bolj bogato podoba, res drugačno od prvotne, ko je Naša beseda izhajala v skopem številu ciklostilnih papirjev.

NARODNI DOM Sklad Sergij Tončič Nagrada Zlato zrno

Zlato zrno je nova nagrada, namenjena mladim slovenskim ustvarjalcem. Razpisal jo je sklad Sergij Tončič, ki v Trstu deluje že dobrih petdeset let v spomin na zgodaj umrlega sina priznanega odvetnika Franceta Tončiča, sicer tudi protifašista in enega izmed obsojencev na 2. tržaškem procesu.

Nagrado so v ponedeljek predstavili v tržaškem Narodnem domu; po mnenju predsednika Tončičevega sklada Marka Kravosa se je razpis porodil iz potrebe po evidentiranju kreativnih plati našega prostora ter seveda iz želje, da bi umetniškimi ustvarjalci izrazili zaslužen priznanje. Pri skladu želijo nagraditi umetniške dosežke mladih slovenskih ustvarjalcev iz

Foto IG

dežele Furlanije Julijske krajine. Žirija, ki jo ob predsedniku sestavljajo še Aleš Doktorič, Klavdij Palčič, Rossana Paliaga in Marko Sosič, bo do 20. maja izbrala in objavila imena največ štirih nominirancev, ki so se izkazali na področjih leposlovja, dramskih umetnosti, likovne ustvarjalnosti in

glasbe; ustvarjalna področja so pojmovana kar se da široko in gredo od arhitekture do likovne ustvarjalnosti, pisanja

scenarijev in skladb, leposlovja, kantavtorstva itd. Izbirala bo med predlogi, ki bodo do 24. aprila dospeli na sedež sklada (Dijaški dom Srečka Kosovela, ulica Ginnastica 72) ali v Slovenski informativni center (Narodni dom, ulica Filzi 14); predloge lahko posredujejo posamezniki, ustanove in strokovna društva. Vsak nominirane bo prejel nagrado v višini 500 evrov, dobitnik zlatega zrna pa tudi umetniško plastiko in dodatnih dva tisoč evrov.

PD

- PRAZNIJENJE GREZNIC IN ČISTILNIH NAPRAV
- ČIŠČENJE ODOČNIH KANALOV Z VODNIM PRITISKOM
- PREGLEDI S TV KAMERO IN ZIDARSKA DELA

V NOVI OBRTRNI CONI ZGONIK PROSEŠKA POSTAJA 29/C
TEL. 040 2528113 - FAX 040 2528124
e-mail: info@danev.it

VITAL

Servisi za podjetja in privatnike za tržaško in goriško pokrajino

PESEK 42
34012 Občina Dolina
Tel. 040 226868
Fax 040 226791
e-mail: vitalcoop@tin.it
www.vitalcoop.net

ŽELEZNINA TERČON SAS

Vse za hišo in vrt, stroji za domačo in poklicno uporabo, barve in barvila, vse za vodne in plinske inštalacije.

NABREŽINA, 124
tel. - fax 040 200122

ŽELEZNINA IN DROGERIJA TERČON

vošči veselo Veliko noč!

SESJAN, 24/A, tel. 040 299230

Trgovina jestvin KUKANJA PAVEL

vošči veselo Veliko noč
Nabrežina 106/B
Tel. - fax 040.200172

TAC

s.a.s.

Gruden Matej in C.
GRADBENI MATERIAL
SESJAN 24/I, tel. 040.299259

Vošči veselo veliko noč!!

nuova Tecnoutensili sas

di Norma Trejak & C.

ŽELEZNINA, ORODJE, STROJI ZA POLJEDELSTVO

OPČINE
Proseška 7, tel. - fax 040 212397

Obvestila

V nabrežinski župnijski dvorani bo od 21. marca do 6. aprila 2008 na ogled tradicionalna razstava pirhov z vsega sveta. Sodelujeta Silva Bogatec in Claudia Raza. Urnik: četrtek in sobota od 16. do 19. ure; nedelja in prazniki od 9. do 12. in od 16. do 19. ure. Zdrženje prostovoljcev Hospice Adria Onlus vabi na predavanje Težki bolnik v družini: važnost komunikacije, ki bo v sredo, 26. marca, ob 17. uri, v razstavnici in konferenčni dvorani Narodnega doma v Trstu. Predaval bo dr.

Veliko božjega blagoslova ob Velikonočnih praznikih želi vsem dragim Slovenkam in Slovencem

IGOR ŠVAB
tržaški občinski svetnik

Gianluca Borotto, zdravnik v hospicu Pineta del Carso v Nabrežini.

Dar

Za slovenske misijonarje daruje M. M. 40,00 evrov.

Vsem svojim članom, prijateljem in bralcem voščijo vesele velikonočne praznike

...

SLOVENSKA PROSVETA
DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV
MLADIKA

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V TRSTU

ob obletnici Kristusovega vstajenja

ŽELI VSEM SVOJIM ROJAKOM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST

vošči

vsem organistom, zborovodjem, pevkam in pevcem ter njihovim sorodnikom

blagoslovljene in miru polne velikonočne praznike

SKLAD MITJA ČUK IN VZGOJNO ZAPOSILITVENO SREDIŠČE MITJA ČUK ONLUS

voščita vsem prijateljem vesele velikonočne praznike

pizzeria - bar - gostilna

»VETO«

Peč na drva
TIPIČNE DOMAČE JEDI, DIVJAČINA...
DEBENJAK NADA snc
• ob torkih zaprto

OPČINE - Proseška ulica 35 - Tel. 040.211629

1963 45 2008
AURORA VIAGGI

POTOVALNI URAD AURORA

Zaupajte izkušnosti!

TRST - Ul. Milano, 20 - Tel. 040.631300 - Fax 040.365587
e-mail: aurora@auroraviaggi.com - www.auroraviaggi.com

Razmišljanje o zdravi prehrani

Ko zadiši po kruhu

O kruhu se je že veliko pisalo. O tem, kako je bil nekdaj dragocen, tedaj, ko ga ni bilo, ko so otroci sanjali o njem. O tem, kako zadiši, ko ga daš iz peči na mizo in je topel in mehak. O tistih ljudeh, ki ga ne znajo ceniti in ga mečejo v smeti, medtem ko je na svetu še veliko revežev, ki ne morejo računati na vsakdanji kruh. In vendar dandanes tudi ta dobri, hrustljavi hlebec ni več to, kar je bil. Ne govorim sicer o tistem dišečem hlebci, ki so ga naše babice pekale na domačem ognjišču, žal ima dandanes malokdo možnost in čas, da bi kruh pekeli doma. O tistem kruhu govorim, ki ga najdemo v pekarnah ali na policah živih hipermarketov. Največkrat gre za kruh, ki prihaja iz večjih pekarij ali pa ga v trgovino pripeljejo zamrznjenega, tako da ga prodajalci samo spečejo in dajo na police. Tak kruh je seveda na videz lep in privlačen, mehak je, dolgo ohrani svežino, pa tudi veliko izbire nud

boljše vzhajanje pa je največkrat zasluga biotehnično pridobljenih encimov, ki so lahko celo plod genske manipulacije. Vse to je seveda žalostno, predvsem ker so podatki o sestavinah potrošniku največkrat nedostopni in ker ubogi nevedneži vsak dan pojemajo za dobro mero kemičnih sestavin, antibiotikov, barvil in škropiv v hrani, ki nam jo trgovci ponujajo kot dobro in zdravo. Informacije in napisi na živilih pa so največkrat zavajajoči ali pa celo naperjeni proti nemu samemu modnemu sovražniku (beri: holesterolu), torej opozarjajo na navidezno zdravju koristno hrano, ki je v resnici zelo vprašljiva. Napisa "brez holesterola" imamo že vsi čez glavo, uradni viri pa nas še naprej nagovarjajo, naj posegamo po živilih s tako oznako. Tako veliko ljudi dandanes vsakodnevno uživa margarino, ne ve pa, da so nasičene maščobe rastlinskega ali celo umetnega izvora po nekaterih raziskavah med glavnimi povzročitelji sladkorne bolezni in raka. Opi-

rat izven doma. Ob vsiljivi prisotnosti mobilnika, ki ne spoštuje čarobne tišine. Poleg tega se premalo zavedamo, kako pomembna je hrana za naše zdravje. Malokdo, ki kupuje, preveri sestavo živila in izbira med najbolj kakovostnimi izdelki, cena je največkrat pomembnejša od kvalitete. Za kuhanje in peko ni časa, še zelenjavo ne utegnemo oprati in jo raje kupujemo že narezano, brez vitaminov in lepo, čisto spakirano. Pa vrt, zakaj bi ga obdelovali, ko lahko kupiš poceni kitajske izdelke, saj je dražje in veliko bolj naporno, če doma prideluješ. No, na kakovost smo seveda pozabili, ali kaj, ko sta dandanes čas in denar najbolj pomembna. Pa otroci, oni so seveda največje žrtve, brez sposobnosti, da bi se branili, nasedajo reklamam, starši pa jih na veliko pitajo z "merendinami", ki so praktične, hitre in seveda, vsaj nasmajani obraz na reklamah tako pravijo, dobre. Imam pa prijateljico, ki je hčerki rada pripravljala domače obroke, še celo toliko lepih imen si je izmislila, kot "matevz" za zelje s krompirjem, korenčkove palice, za narezan korenček, pomarančni sladkorčki za koščke po-

Safet Zec: Kruh

kupcu: bolj ali manj hrustljiv, bel ali pšenično rumen, te ali one oblike. Marsikdo izmed nas, ki kruh izbira in kupuje, je še vedno prepričan, da je pečen iz moke, vode in kvasa, saj drugače pač ne more biti. Žal pa ni tako. Že pred leti sta mi mož in prijatelj, ki zaradi službenega naloga vstopata tudi v tiste prostore pekarn, ki ostajajo nam navadnim potrošnikom skrite, pripovedovala, kaj vse sta tam videla: vreče že pripravljene mešanice različnih sestavin, ki imajo neomejen rok trajanja, umetne maščobe, ki jih ni treba hraniti v hladilniku in so odporne proti visokim temperaturam, vreče s posebnimi mokami, ki vsebujejo barvila, umetna sredstva za vzhajanje in še in še bi lahko naštevali. Pa tudi sosed, ki je bila svoja zaposlena v bližnji pekarni, že lep čas pridno peče kruh doma. Poleg številnih dodatkov, pravih kozmetičnih ličil, ki so jih vsak dan dodajali moki, jo je najbolj presunilo to, da je polnozrnat kruh v resnici samo izdelek iz temnejše obarvane moke, da obarvane, in to s čisto navadnimi barvili. Doma pečen hlebec je imel vonj, ki ga industrijsko pripravljene kruhe seveda nima, izdelek pa mora biti kljub temu čim bolj privlačen. Kdo bi pa kupoval kruh, če bi po njem ne zadišalo po celi prodajni hali! Ravno zaradi tega kruhu iz hipermarketov dodajajo arome, sladila in barvila, hitreje in

ce, ki so jih poizkusno hranili s transmaščobami, so že v osmih dneh zbolele za diabetesom. Pa še nekaj raziskav je pokazalo, da je pri ljudeh, ki zmerno uporabljajo maslo ali celo svinjsko mast manj obolenj srca in ožilja kot pri tistih, ki stalno posegajo po nasičenih maščobah in margarinah rastlinskega izvora. Maščobe, pridobljene na osnovi kokosovega olja, pa so že nekaj let znane kot zdravju najbolj škodljive. Seveda bi o hrani lahko napisali celo knjigo: o aditivih, ki so dovoljeni, a zaradi tega niso neškodljivi, o zelenjavi, ki raste brez sonca, brez zraka in brez zemlje na podlagi umetnih hranil, o živalih, ki jih krmijo z antibiotiki in živijo v nevzdržnih življenjskih razmerah. Ampak o vsem tem si bomo lahko v kratkem ogledali avstrijski dokumentarec Kruh naš vsakdanji, ki si ga je zamislil režiser Nikolaus Geyrharter in ki je že razveljavo živahno razpravo doma in v tujini. Tu se bom zamislila samo nad vlogo, ki jo ima dandanes vsakdanja prehrana. Nekdaj, ko je bila slednja brezmejno bogastvo v rokah nekaterih izbrancev in je veliko ljudi stradalo, je bil čas, ko je družina sedla h kosilu ali večerji, skoraj čaroben, lepo je bilo sedeti skupaj in zajemati iz skupne skledice. In čas je bil poln svetosti, tako da je celo klepet motil lepoto trenutka. Sedaj jemo največkrat v naglici, največkrat sami in največkrat

maranč. In deklica je veselo grizla korenček, dokler ni šla v vrtec. Tam pa so ji začeli za malico dajati, pomislite..... napolitanke. Ja, ampak saj so to najslabši piškoti, ki vsebujejo največ sladkorja in največ nasičenih maščob, sem se začudila. Prijateljica je bila nemočna, saj je bila večina staršev z napolitankami zadovoljna, hčerka pa seveda sedaj odklanja korenčkove palice in pomarančne bombončke. Pa tudi starši sami nismo boljši. Pred kratkim sem prisluhnila znanki, ki je do- raščajoči hčerki razlagala: "Ja, če ne boš varčevala pri hrani in kupovala najbolj poceni proizvodov, si ne boš mogla nikoli privoščiti prestižnega avtomobila". No, seveda, to drži, ravno zato se jaz tako ponosno vozim v svoji stari rdeči škodi, kupujem pa najraje svežo zelenjavo na tržnici, doma kuham in pečem, pa še biološko hrano pridelujemo na svoji njivi. No, to ni ravno prestižno, je pa zdravo, to vam bo lahko tudi zdravnik zagotovil. Pa tudi čas si vzamem, da skuham svežo hrano, nikoli ne sežem po taki, ki je vnaprej pripravljena in obdelana s konservansi. Izgubila bom kake pol ure na dan, res, ampak trdno upam, da bom tek nekaj uric pridobila na stara leta. Tudi zdravje je namreč nalozba, v katero se splača vložiti nekaj truda in denarja.

Suzy Pertot

VIDA VALENCIČ

KO SE DOTAKNEŠ OSEBE

Potreba po iskanju smisla

Današnji dan se je zaključil s preprostostjo in čistostjo francoskega filma, katerega odkriti namen je, da odideš iz dvorane z občutkom, da je sreča res v svetu, ki ga še vedno najmanj poznamo: v nas samih. Enostavno sporočilo, prozorno kot voda in vendar je današnji svet v mnogočem tako oddaljen od preprostosti in prozornosti, pravzaprav se mi sami oddaljujemo od besede "preprostost". Kot da bi predstavljala kletvico. Razmišljam, zakaj živimo v takem času, ko je življenjska bistvenost sporočila tega filma tako redka. Človek je v vedno večji meri prestrašen, verjamem, da potrebuje vedeti, da obstaja neka svetloba nekje in v nečem, upanje v nekaj več kot le materializem ali osebni uspeh. Predvolilni govori so vedno nabiti z nečim, kar bi se lahko zgedovalo po idealih. In vendar, koliko oseb, ki jih izreka, resnično verjame vanje? V tem mesecu je oddaja "Blob" predvajala kratke izjave višješolcev iz različnih italijanskih mest. Kaj si želijo od prihodnosti, kako gledajo na politiko, na državo, kako opazujejo družbo. Različne sanje, drugačni jezikovni centri, vsem skupen občutek velikega razkola v družbi, izgubljenost zaupanje v današnje institucije in kako se z njimi ne strinjati? Kako ne videti, da mora biti nekaj zelo narobe, če smo kot družba izgubili čut za javno last? Kje sploh

smo?

Nakopičenih spontanih smetnjakov v Neaplju so se naše oči navadile tako kot oči izginulih oseb iz TV oddaj, gledamo in vendar nam uspe to doživljati le z racionalnostjo. Pred dnevi me je iz te racionalnosti stresel jok starke v večernem dnevniku, njena šibka hoja na posnetkih in stavek "pokvarili so mi morje, zdaj pa še zemljo". Zatem besede mlade mame iz prvega nadstropja stanovanjskega bloka. Zaudarjajoče vrečke ji pokrivajo pogled z okna. V tistem trenutku pomislim, da je bilo protestov zoper tako nečloveško upravljanje še bistveno premalo. Pravzaprav se mi zdi čudno, da se (še) vse skupaj ni izrodilo v nasilne izgredne, da ni kdo vrečke enostavno natovoril na bager in jih odložil pred deželno ali občinsko palačo.

Živimo v času čakanja na neko radikalno spremembo, ki je veliko več kot politična, ker čakamo na spremembo našega doživljanja tukajšnje poti. Zdi se mi, da je vedno bolj zaslediti potrebo po upanju, zato ne verjamem več v večno umetniško obelodanjenje slabega v človeku. Pač pa verjamem v to, da ima človek današnjega časa predvsem potrebo po taki umetnosti, ki lahko človeka spodbuja v iskanju smisla. Samo rušenje ni dovolj, močnejše smo tega že zdavnaj siti. V umetnosti, tako kot v medijih in v politiki.

In memoriam

Vipavka - čudodelka za štedilnikom v italijanskem vrtcu

V sredo, 27. januarja letos, je zjutraj iz Vipave odpeljal proti Italiji avtobus s potniki na neobičajno ali posebno romanje. V njem so se zbrali sorodniki, prijatelji in znanci pokojne domačinke Zmaga Bajc por. Toziter pevci MPZ Zlatorog iz Vipave. Namen vseh je bil, da bi se od nje osebno poslovili in jo na pogrebu spremljali s slovensko besedo, molitvijo in slovensko pesmijo. Po petih urah vožnje je avtobus pristal pred njenim domom v lepem in bogatem mestu Furlanije Cassanu D'Adda.

Pokojna Zmaga Bajc se je po šolanju v Vipavi leta 1961 zaposlila v poslovalnici Parne Pekarne iz Ajdovščine, ki je imela prostore v znani Poniževi pekarni in prodajala kruh, žemljice, krofe in imenitne "kremšnite". Pekarno je pozneje prevzelo podjetje Mlinotest iz Ajdovščine. Leta 1965 je odšla v Šempeter pri Gorici in se tam zaposlila v novoustanovljeni porodnišnici. Tu je ostala do leta 1970, ko se je poročila in odšla z možem v Treviglio v Italijo. Moža je spoznala v Rožni Dolini, na meji z Italijo, kjer je opravljal službo financarja. Z eno plačo tudi v Italiji takrat ni bilo lahko, zato si je hitro poiskala dodaten zaslužek in sprejela delo čistilke v otroškem vrtcu v Cassanu D'Adda v ulici Rimembranze, ki so ga vodile šolske sestre. Po nekaj mesecih je ustanova v prometni nenasreči nenadoma izgubila glavno kuharico in Zmaga so vprašali, ali se čuti sposobno stopiti pred štedilnik in prevzeti v tej stiski kuhinjo v vrtcu, kjer je bilo več kot sto otrok. Brez pomisleka je z nje lastno "korajžo" to sprejela, kljub temu da ni še dobro obvladala italijanskega. Veliko se je naučila od dobrih in plemenitih šolskih sester. Pomagale so ji pri začetnem uvajanju. Z njimi je ostala stalno povezana, tudi potem ko je vrtec prišel pod občinsko upravo. V tej službi se je tako vživela, da jo je imela za svoj drugi dom. V njej je bila tako rekoč gospodinja in go-

zelo priljubljena pri otrocih, učiteljicah, starih in zaposlenih v tej ustanovi. Večkrat je kuhala v kolonijah skavtov in v drugih kolonijah ali pri duhovnih vajah, ki so jih vodili duhovniki. Zato so jo poznali mnogi starši tridesetih in več generacij otrok, zdravniki, pravniki, občinski svetniki in cerkveni dostojanstveniki v mestu. Z njeno veselo naravo in pripravljenostjo vsakemu pomagati z nasvetom ali dejanjem je bila zelo priljubljena v vrtcu in tudi drugod. Bila je srčno dobra in je na življenje gledala vedno pozitivno. To je pokazal tudi njen pogreb 30. januarja letos, ko se je v stolnici v Cassanu D'Adda zbrala velika množica ljudi. Ob njenem slovesu je v velikem mestu v Italiji zadone-

Zmaga Bajc

la slovenska pesem na njenem domu, v cerkvi pri sv. maši in na pokopališču. Pevcem LPZ Zlatorog iz Vipave je bil pripravljen poseben prostor pred oltarjem desno, levo pa so bili otroci iz vrtca z vzgojnimi osebjem. Na domu je ob krsti visela slovenska zastava. K zadnjemu počitku smo ji položili prgišče zemlje iz domačega vinograda, nageljček in rožmarin z napisom: Kadar jaz umrla bom, včvek lep imela bom. Ga. Sonja in spodaj podpisana sestra Magda sva ji namenili še besede slovesa, ki jih je v italijanski prebrala domačinka Zora iz Vrhpolja, poročena v Milanu.

Med mašo zadušnico je tamkajšnji duhovnik povedal nekaj besed o pokojnici in njenem narodu v Sloveniji, ki ga je spoznal v taborišču Dachau. Pozdravil je vse, ki smo prišli iz Slovenije. Od nje so se poslovile tudi učiteljice iz vrtca. Čeprav je cerkev zelo velika, je naša pesem zaradi odlične akustike občuteno zadonela in prisotne pripočala o naši vernosti in kulturi. Zavladala je tišina in napeto poslušanje. Zato so pevci pri zadnji pesmi ponovili dve kitici.

La Gazzeta dell' Adda, mestni lokalni časopis, je 4. februarja o Zmagi objavil članek z naslovom "Addio alla Maga dei fornelli" - Pozdrav čudodelki ob štedilniku. Z imenom Maga so jo klicali tudi otroci iz vrtca. Slovensko ime Zmaga je bilo zanje težko izgovorljivo. V letu 2005 je zbolela za hudo boleznijo v prvem letu pokoja. Na tej težki poti so jo spremljali mož Gioele, hčerki Elena in Silvana. V njen rojstni kraj Vipavo se je rada vracala ob veselih in žalostnih dogodkih in z veseljem prebirala naš Vipavski glas. Nikoli ni pozabila na dom in rod. Zaradi njenega vsestranskega dela v Cassanu D'Adda ji bo ustanova vrtca vzdala na pročelje stavbe spominsko obeležje. Vsem, ki so si vzeli čas in poromali ta dan na njen pogreb, iskrena hvala, še posebej pa pevcem LPZ Zlatorog iz Vipave.

Magda Rodman

Podelitev nagrad Sklada Josipa Jurčiča

Ekološko-ribolovna cona za Slovenijo ostaja vir sporov

Slovenija ima skupaj z drugimi državami članicami EU zaslugo, da se je Hrvaška prvih po osamosvojitvi uklonila pritiskom oz. skoraj ultimatom povezave ter sklenila, da njena ekološko-ribolovna cona ne bo veljala za članice EU. Če tega ne bi storila, ne bi mogla nadaljevati pogajanj za vstop v povezavo. Enotnost in odločnost članic sta dosegli uspeh in bili odločilnega

“mirovala”, dokler se o njeni funkciji ne bodo dogovorile Hrvaška, Slovenija, Italija in evropska komisija. Nekatere politične stranke v Sloveniji menijo, da bi omenjeno cono morali ukiniti, jo odpraviti, ker bi s tem odpravili nevarnost za hrvaško izsiljevanje Slovenije. Cona je namreč tako začrtana na zemljevidih in drugih dokumentih, da sega v slovensko morje, da teoretično

omenjenih vprašanj, zlasti tistih glede meje, naj bi bilo bolj jasno v kratkem, ko se bosta sestali skupini zgodovinarjev iz Slovenije in Hrvaške. Za srečanje zgodovinarjev sta se zavzela premiera sosednjih držav Janez Janša in Ivo Sanader. Sumničnja in predodski med državama pa so trdovratni. Iz ankete, ki jo je izvedla Fakulteta za uporabne in družbene študije v Novi Gorici, po naročilu ministrstva za zunanje zadeve izhaja, da 72 odstotkov vprašanih meni, da so odnosi med Slovenijo in Hrvaško slabi; le za 8 odstotkov anketirancev pa so dobri. Kar 74 odstotkov vprašanih pa je menilo, da bi morala biti politika Slovenije do Hrvaške ostriša in trša kot sedaj.

Medtem ko vlada brez večjih napak in zastojev izvaja vlogo predsedujoče Slovenije EU, pa se na domačem prizorišču ohranjajo ali pa celo večajo napetosti med političnimi strankami. Polemike in spori potekajo skoraj na vseh področjih, ki so bistvena ali pa značilna za državo. Sodniki napovedujejo, da bodo zaradi nizkih plač izvedli stavko, stavko napovedujejo tudi zdravniki in medicinske sestre. Zdravniki, člani sindikata Fides, zahtevajo povišanje plač, ki naj bi bile v povprečju trikrat višje od povprečnih plač v Sloveniji. V oddaji Trenja na osrednji komercialni televiziji so nekdanji sodelavki Janeza Janše, Adrijani Starina-Kosem, dali priložnost za nov napad na premiera. Niso pa ji postavili nobe-

nega vprašanja o njenem delovanju kot predsednice Nadzornege sveta časnika Delo, ki ga je izkoristila tudi za pregon nekdanjih časnika tednika Mag, ker so se ti uprli pritiskom na neodvisnost novinarstva v samostojni in demokratični Sloveniji. Moralno jih je podprl Sklad Josipa Jurčiča, ki jim je slavnostno podelil nagrade, namenjene časnikarjem, svobodnim publicistom in urednikom. Nagrade so prejeli nekdanji vršilec dolžnosti odgovornega urednika Maga Silvester Šurla in nekdanji časnikarji omenjenega tednika Igor Kršinar, Nenad Glücks, Biserka Karneža-Cerjak in Brigite Ferlič-Žgajnar. Silvester Šurla je ob podelitvi nagrade opozoril, “da so novopečeni kapitalisti mogotci in njihova tovarišija pripeljali v Mag bolj prilagodljivo časnikarsko ekipo, pri čemer smo imeli opraviti s posegom v neodvisnost novinarstva, ki se je tukaj pripetila v vsej svoji nedemokratični temeljivosti”.

Izid parlamentarnih volitev naj bi bil odvisen predvsem od uspešnega pregona gospodarskega kriminala

Borutu Pahorju, ki je še nedavno veljal za zanesljivega zmagovalca parlamentarnih volitev jeseni, kaže slabše, saj ga ogroža Gregor Golobič, izkušen politik in predsednik stranke Zares. Pahorja se je lotila nevoza. Kako si je sicer mogoče tolmačiti njegove čudne izjave. Nedavno je na primer dejal, da bodo stvari v predvolilnem obdobju lahko šle tako daleč, “da utegne kdo reči, da je kdo lepši od njega, Boruta Pahorja”.

Izid jesenskih državnoborskih volitev pa bo najbrž odvisen predvsem od uspešnega pregona gospodarskega kriminala, ki ga je spodbudil in napovedal Janez Janša. Sicer pa upajmo, da se bo politika v Sloveniji umirila vsaj med velikonočnimi prazniki.

Marijan Drobež

pomena. Pokazalo se je, kako prav je delovala Slovenija, ki je celotno EU prepričala o tem, da ekološko-ribolovna cona ni dvostransko vprašanje med Slovenijo in Hrvaško ter nemara Italijo, ampak primer, ki se nanaša na Hrvaško in evropsko povezavo. Če bi obveljala teza, da je ekološko-ribolovna cona dvostransko vprašanje, slednje skoraj gotovo ne bi “zamrzili” za članice EU. Slovenija ima namreč s Hrvaško slabe izkušnje, na večini področij odnosov med državama. Toda ekološko-ribolovna cona je še zmeraj aktualna, čeprav bo

omogoča hrvaško prilastitev polovice Piranskega zaliva ter da sosednja država oživi tezo, da Slovenija nima izhoda na odprto morje. Gre za realne možnosti in nevarnosti, saj nekatere stranke menijo, da se bo hrvaška vlada zaradi popuščanja pri ekološko-ribolovni coni “maščevala” tako, da bo še naprej trmasto vztrajala pri svojih stališčih glede izvajanja sporazuma o maloobmejnem prometu na Jadranskem morju in lastništvu spornih zemljišč na levem bregu reke Dragonje v Istri.

Kakšna bodo stališča Hrvaške do

Devet članov Kluba primorskih poslank in poslancev Državnega zbora Republike Slovenije se je pod vodstvom predsedujočega Aurelia Jurija minuli ponedeljek mudilo na celodnevem obisku v Furlaniji Julijski krajini. Obiskali so Trst, Gorico in Beneško Slovenijo. Poslanci so se srečali s predsednikom deželne vlade FJK Riccardom Illyjem in predstavniki slovenske narodne skupnosti v Italiji. Poslanci so prišli na obisk na povabilo krovnih organizacij Slovencev v Italiji, Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ) in Sveta slovenskih organizacij (SSO) in so se skupaj s predsednikom SKGZ in SSO Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko ter slovenskim generalnim konzulom v Trstu Jožetom Šušmeljem srečali s predsednikom deželne vlade Riccardom Illyjem. V Gorici (na sliki pred centrom Bratuž) so spoznali delovanje slovenskih kulturnih hramov. / Foto JMP

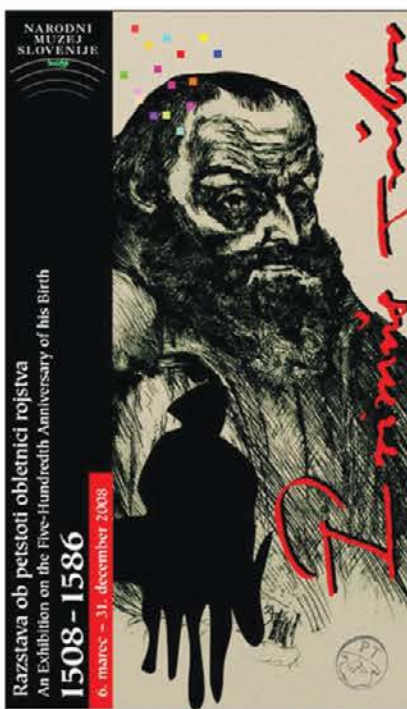
Razstave v Narodnem muzeju Slovenije

Tudi o Primožu Trubarju, piscu prve slovenske knjige

Narodni muzej Slovenije privablja vsak dan veliko število obiskovalcev iz vse države, pa tudi iz tujine. Posebno zanimanje vzbujajo stalne razstave, ki so: Zakladi Narodnega muzeja Slovenije, v njej so na ogled najiminennejši arheološki predmeti od starejše kamene dobe do srednjega veka; O slovenskem jeziku kot narodni identiteti in simbolu, ta zbirka prikazuje posamezne etape prehajanja slovensčine iz jezika ljudstva v jezik naroda in države z vsemi njegovimi značilnimi pojavi. Prikazana je tudi zgodovina prostora, ki je v

stoletjih postal domovina Slovencev; Staroegipčanska mumija: na ogled je edina mumija s krsto v Sloveniji in drobni predmeti iz egipčanske zbirke. Predstavljena je občasna razstava o zakladni najdbi iz rimske dobe. Jeseni leta 2003 so arheologi na Drnovem našli lonec poln dragocenosti iz rimske dobe, ki so jih v Narodnem muzeju Slovenije natančno raziskali in ugotovili, kdo, kdaj in zakaj je shranil ta zaklad. Posebno zanimanje obiskovalcev pa vzbuja razstava z naslovom Primož Trubar 1508-1586. Razstava v počastitev 500-letnice rojstva

pisca prve slovenske knjige je posvečena predvsem osebnosti in delu Primoža Trubarja ter dosežkom slovenske reformacije v književnosti, likovni umetnosti in glasbi. Avtorja razstave sta dr. Maja Žvanut in Marijan Rafael Loboda. Razstavo so pripravili v novi stavbi Narodnega muzeja Slovenije na Metelkovi ulici v Ljubljani, v sosesčini Slovenskega etnografskega muzeja. Razstava o Primožu Trubarju v obdobju med leti 1508 in 1586 bo odprta do konca leta.

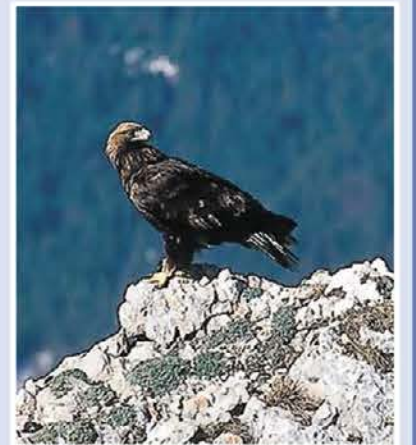

Razstava ob petstoti obletnici rojstva An Exhibition on the Five-Hundredth Anniversary of His Birth 1508-1586 6. marec - 31. december 2008

Kratke

Mojster fotografije Marko Pogačnik se predstavlja v Cerknem

V Cerkljanskem muzeju je na ogled razstava fotografij in drugih stvaritev Marka Pogačnika, mojstra fotografije, ki s svojo izjemno energijo že dolgo obdobje odkriva življenjske skrivnosti alpske in predalpske narave. Njegovi motivi so živalstvo, rastlinstvo in pokrajina. Najbrž je edini v Sloveniji, ki je na svoji poti nastopal samo z naravoslovno fotografijo. Marko Pogačnik je začel s fotografiranjem divjadi, z eno najbolj napornih smeri fotografije. Bil je ure in dneve med gorami. Prvi je spomlad čaka na ruševce, največ je vedel o svizcih in najboljše fotografije gamsov je prinašal na razstave. Pri tem se je vedno zavzemal za varstvo narave in je v letu 1995 postal tudi prostovoljni nadzornik Triglavskega narodnega parka. Doslej je sodeloval na več kot stotih skupinskih razstavah. Na razstavi v Cerkljanskem muzeju predstavlja Marko Pogačnik izbor fotografij z motivi iz živalstva, rastlinstva in pokrajine. Njegove stvaritve bodo na ogled do 30. marca.

Nagel razvoj in uspešno poslovanje tovarne očal v Ormožu

Naložbe italijanskega kapitala v Sloveniji sicer niso posebno velike in zelo zaostajajo za možnostmi, toda v nekaj primerih so uspešne in učinkovite. Nemara je med najbolj spodbudnimi primer tovarne očal v Ormožu. Ko jo je italijanska družba Carrera Optyl leta 1996 kupila od prejšnjega avstrijskega lastnika, je bila strojna in sploh tehnološka oprema zelo izbrljena ter jo je nameraval italijanski lastnik sprva zapreti, vendar se je vodstvo družbe v Padovi odločilo, da prebivalcem Ormoža nudi priložnost za razvoj. V desetih letih je iz zastarelega obrata nastala moderna tovarna z najmodernejšimi stroji in tehnologijo. Zdaj je v njej zaposlenih 1450 delavcev. Tovarna v Ormožu izdeluje očala za kupce na vseh celinah. Italijanski lastnik 90% dobička, ki ga ustvari tovarna, znova vložijo v proizvodnjo in razvoj. Namestili so nove stroje in izboljšali razmere, v katerih delajo delavci. Plače so zvišali za 2,7 odstotka nad kolektivno pogodbo. Izplačujejo jih redno vsakega petnajstega dne v mesecu in nikoli se ne zgodi, da bi se izplačilo zavleklo. Regres izplačajo 30. junija. V tovarni imajo tudi zelo dobro opremljeno zdravstveno ambulanto. V kuhinji pripravljajo tri menije na dan, tudi dietnega, hrana je sveža, jedilnica pa velika in lepo urejena. Tovarna italijanskega lastnika prebivalcem Ormoža veliko pomeni, saj je edina velika na njihovem območju, poleg tega pa ima najsoodnejšo tehnologijo.

Župan MO Nova Gorica Mirko Brulc pri predsedniku RS dr. Danilu Türku

V torek, 11. marca, dopoldan, se je župan Mestne občine Nova Gorica Mirko Brulc srečal s predsednikom države dr. Danilom Türkom. Skupaj s Sergijem Pelhanom, predsednikom Slovenske izseljenske matice, in Janezom Rogljem, tajnikom omenjene matice, mu je predstavil priprave na 52. srečanje slovenskih izseljencev s celega sveta, ki bo v organizaciji Slovenske izseljenske matice potekalo 7. in 8. junija 2008 na gradu Kromberk. Predsednika je zanimalo sodelovanje med Slovensko izseljensko matico in izseljenci. V nadaljevanju pogovora je župan Brulc seznanil predsednika tudi s pobudo o prodaji kulturnih dobrin brez davka na območju obeh Goric. Predsednik je izrazil naklonjenost tej pobudi, obenem pa ga je zelo zanimalo sodelovanje, ki poteka med Mestno občino Nova Gorica in Občino Gorica. Izrazil je željo, da bi se tudi osebno udeležil katere od skupnih prireditev obeh občin. Predsednik je župana Brulca povprašal tudi o projektu megazabavišča. Župan mu je predstavil pozitivne in negativne plati gradnje omenjenega centra in mu posredoval prepričanje, da bi tovrstno investicijo lahko samostojno izpeljala tudi družba HIT. Župan Brulc je predsedniku posredoval tudi prošnjo za pokroviteljstvo Evropskega prvenstva za mladince in člane do 23 let v slalomu na divjih vodah, ki bo od 9. do 13. julija letos potekalo na reki Soči v Solkanu.

Brezplačno zdravljenje katerekoli oblike zasvojenosti

V Novi Gorici so ustanovili Center za svetovanje in pomoč zasvojenim, ki deluje po krščanskih načelih na podlagi Svetega pisma. V centru deluje komuna, ki zagotavlja brezplačno pomoč pri zdravljenju zasvojenosti in poznejši rehabilitaciji odvisnikov. Gre za odvisnosti od mamil, alkohola, igralništva in katere koli druge oblike zasvojenosti. Center ponuja pomoč moškim in ženskam. Celoten čas zdravljenja in rehabilitacije v komuni je popolnoma brezplačen. Vse faze zdravljenja zagotavlja komuna sama. Center za svetovanje in pomoč zasvojenim ima svetovalno točko v Solkanu, na cesti IX. korpusa 72, kjer nudijo vse informacije in pojasnila. Svoje komune ima v Španiji, Italiji, na Hrvaškem in v drugih državah. Prosta mesta za zdravljenje imajo v Španiji in Italiji. V Novi Gorici, ob frančiškanskem samostanu na Kostonjčevici, deluje tudi Skupnost srečanje, ki se posveča boju zoper zasvojenost z mamili.

Slovinci ponovno v hrvaški ustavi

Na Hrvaškem bodo kmalu spremenili ustavo in v ta temeljni akt vključili načela in določila, ki jih zahtevajo izkušnje in čas. Predsednik Sabora Vladimir Šeks, ki je tudi predsednik komisije za dopolnitev ustave, je dejal, da bodo v to temeljno listino vključili tudi slovensko in bošnjaško manjšino na Hrvaškem. Točno število naših rojakov na Hrvaškem ni znano. Zanesljivo pa jih je več tisoč. Največ Slovencev živi na območju Zagreba, Karlovca, v Dalmaciji in na Reki. Naši rojaki imajo povsod, kjer živijo, svoja društva in razne organizacije.

Deželne volitve 2008
Trst - Gorica - Videm

ZA VSE NAS!

VOLI ZA SLOVENSKO SKUPNOST
PREČRTAJ ZNAK LIPOVE VEJICE

Predstavitev v Trstu

Predstavitev v Gorici

Foto Bumbaca

Predstavitev v Čedadu

OGLAS

V cerkvi sv. Andreja in v Kulturnem centru Lojze Bratuž
Primorska poje je zapela
v Štandrežu in Gorici

Z lepim nastopom domačega pevskega zbora Štandrež se je v petek, 14. marca, začela v štandreški cerkvi Primorska

zbor se je pod vodstvom Davida Bandlja najprej predstavil v komorni zasedbi s motetom Sicut cervus G. P. da Palestrina, nato pa je v polni

Walterja Lo Nigra in ravno tako iz Trsta Jacobus Gallus, ki ga vodi Matjaž Šček. Novogoriški zbor je v svoj program uvrstil tudi krstno

zbori, in sicer: Sontius iz Nove Gorice pod vodstvom Mateja Petejana, Julius iz Trsta pod taktirko

zborovskem večeru. V Štandrežu so se predstavili še zbor Anton Martin Slomšek iz Zagreba, za katerega skrbi Vinko Glasnovič, cerkveni pevski zbor Sv. Križ, ki ga vodi Aleksander Osojnik, in oktet Castrum iz Ajdovščine pod vodstvom Nadje Bratina.

Spored je povezovala in zbere predstavila Majda Zavadlav. V nagovoru je Alessandra Schettino poudarila, da v novem evropskem duhu, po odpravi meja, se odpirajo nove možnosti, ki narekujejo še večjo zavzetost za značilnosti posameznih narodov. Petje je najpomembnejši izraz čustev in povezovalja med ljudmi. Je dar, ki osrečuje posameznike, družine, skupnosti in narode. Moramo ga gojiti in mu dajati vedno novega zagona. Kot zborovodkinja štandreškega otroškega in mladinskega zbora je izrazila upanje in željo, da bo znala

posredovati te vrednote in to ljubezen mladim generacijam. Soprireditelj štandreškega koncerta je bilo Prosvetno društvo Štandrež, ki je v splošno zadovoljstvo poskrbelo za organizacijske zadeve.

Udeležba na zborovskem večeru je bila dobra, publika je ob nastopu zbora Gallus s ploskanjem dosegla, da je zbor ob koncu programa dodal še eno pesem.

Na cvetno nedeljo, 16. marca, pa se je Primorska poje preselila v Kulturni center Lojze Bratuž v Gorici, kjer sta Zveza slovenske katoliške prosvete in MePZ Lojze Bratuž organizirala koncert. Na tem večeru je izstopala mladostna svežina in odlična izvedba treh mladih zborovskih zasedb s Cola, iz Vipave in Kopra. Mešani zbor s Cola je vodila Martina Peljhan, vokalno skupino Grlica iz Vipave Andreja Rustja, Ambrož Čopi pa Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem iz Kopra. V Kulturnem centru

Lojze Bratuž so nastopili še MoPZ Dragotin Kette iz Ilirske Bistrice pod vodstvom Mirka Slosarja, ŽePZ zbor Prem ravno tako iz Ilirske Bistrice pod taktirko Irene Rep. Tržaško pa je zastopal MoPZ Valentin Vodnik iz Doline z zborovodkinjo Anastasio Purič.

Martina Valentinčič je napovedovala, Martina Hlede pa je imela priložnostni nagovor, v katerem je izpostavila sporočilnost zborovske kulture in dodatno vrednost pevske angažiranosti za Slovence v Italiji. Petje nas združuje in utrjuje našo narodno zavest. Je govorica, ki je vsem razumljiva.

Na Goriškem bo Primorska zapela še v Kulturnem domu v Sovodnjah v petek, 11. aprila. Na Tržaškem bo koncert v športnem centru Zarja v Bazovici v soboto, 19. aprila, v Benečiji v cerkvi sv. Florijana v Zavarhu v nedeljo, 20. aprila. Zadnji koncert Primorske poje 2008 bo v Trenti zadnjo nedeljo v aprilu.

Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem (foto DP)

poje. Na sporedu je bil sakralni program v izvedbi sedmih zborov. Štandreški

zasedbi odpel ostali del programa. Z dovršeno izvedbo so se predstavili trije mešani

izvedbo skladbe Očenaš, dela mladega skladatelja Jerneja Rustje, ki je bil prisoten na

štandreškega otroškega in mladinskega zbora je izrazila upanje in željo, da bo znala

NOVI GLAS

GLAVNI UREDNIK Andrej Bratuž - ODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljk
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damjan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5

Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.it

TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD, tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, ul. Malta 6 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst. Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tednikov v Italiji FISC

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije v zamejstvu in po svetu
Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To številko smo poslali v tisk v torek, 18. marca, ob 14. uri.

Mešani pevski zbor Štandrež (foto DP)

Dileme slovenskih športnih društev

Senčne in sončne plati združevanja v našem športu

Povod za nekaj ugotovitev naj bodo tokrat obiski pri naših športnih klubih (rubrika Društveni kalejdoskop), ki jih ob torkih v Športni prilogi objavlja Primorski dnevnik. Vsakič je objavljen daljši pogovor z vidnim predstavnikom enega od društev, ki so včlanjena v Združenje slovenskih športnih društev v Italiji (ZSSDI). Poleg tem, ki so specifične za panoge in okvire, v katerih je posamezen klub dejaven, novinarke Veroniko

dili) sila težavno. V glavnem sicer intervjuvanci načelno podpirajo idejo o sodelovanju - s so-

jamči uspešnih rezultatov? Košarkarski Jadran v osemdesetih letih je namreč predstavljal

Govolley - Ženska C liga, 2005/06

Sossa oziroma uredništvo, za katero dela, zelo žuli tema sodelovanja med društvi in združevanja ekip. Nedvomno (vedno) aktualna snov, do katere so zelo občutljivi tudi pri samem ZSSDI in ki jo v svoji oddaji Športel po TV Koper-Capodistria redno glasno zagovarja voditelj Igor Malalan in kateri rubrika Primorskega dnevnika namenja veliko prostora. Zamisliti pa se je vredno nad odgovori športnih delavcev, ki so nam v šestih mesecih (torej več kot dvajset glasov) vendarle dali možnost, da izmerimo utrip na terenu glede tega vprašanja in potegnemo določene zaključke. Glavnina se zaveda, da je udeležanje združevanja sil v našem športnem gibanju (kot najbrž tudi na drugih področjih, ki pa bi se jih ne dotikali, ker pač niso naš resor in jih menda ne poznamo dovolj dobro, da bi so-

di imajo namreč praviloma dobre odnose, tako da ni razlogov, da bi ga vnaprej zavračali - vendar po tej trditvi začnejo redno naštevati ovire, ki onemogočajo bolj konkretne vezi. Tu nastopijo težave s prevozi in logistiko, birokracija oziroma nenaklonjeni pravilniki posameznih panožnih zvez, predvsem pa človeški faktor, se pravi kampanilizem. Ta termin naj nima nujno negativnega prizvoka, saj ga lahko tolmačimo tudi kot pozitivno navezanost na svoje okolje. Marsikdo je na primer javno povedal, da je pripravljen sodelovati in vlagati v svojo hišo (negativna enačica je navadno vrtiček), če se mora svoji suverenosti odpovedati v prid širšemu projektu, pa ga enostavno ne zanima biti zrazen. V slogu: zakaj bi moral ukiniti svoje, ki deluje tako, kot je treba, da bi se podredil nečemu, ki ne

tako svetel primer, da so po njem sodeč vsi matematično računali da združevanje=uspeh. Številni neuspeli sodobni primeri (Rast, Govolley ipd.) centralizacije sil pa so precej načeli to prepričanje. Nekaj svežine v tem smislu je ob ustanovitvi prineslo društvo Pomlad, njen predsednik Robert Zuppin pa že po poldrugi sezoni

življenja toži, da se med partnerji nekaj krha...

Sožitje je namreč lepa stvar, a ni ravno lahko. Vsi se zelo težko odpovedujejo delčku svojega, kar je tudi človeško. Zato iz izčrpnih pogovorov na tretji strani Priloge med drugim najbrž izhaja, da združevanje le ni edina neizpodbitna resnica, kakršno bi marsikdo želel naduto predstaviti (celo s posmehovanjem drugače mislečim). Odborniki pravilno ugotavljajo, da je sodelovanje pozitivno zaradi racionalizacije sredstev. Vendar že dejstvo, da morajo vsi najboljši mladi trenirati in igrati skupaj kot selekcija, ni samo po sebi umevno. Nekateri trenerji se opredeljujejo za to pot, vendar na primer strokovnjaka v košarki, Mario Gerjevič in Igor Meden, ki sta trenirala Sežano v prvi ligi, ne minibasketa, sploh nista pristaša združevanja. Trdita namreč, da je bolje, da v mladinski ekipi izstopata dva fanta, ki naj se navajata nositi na svojih ramenih glavno odgovornost. Razvila se bosta bolje, kot če bi trenirala s sebi enakimi in na tekmah igrala manj minut in z manjšim bremenom. Njuna druga ugotovitev pa je ta, da selekcija odpiše tiste, ki ne kažejo takoj določene nadarjenosti in se jih navadno pahnejo v B ekipe, ki so praviloma prepuščene samim sebi. Debatata je odprta.

HC

HOKEJ IN LINE

AI liga: Empoli - Polet Kwins Zadrzna krasna banka 5:1

NOGOMET

Elitna liga: Vesna - Manfalcone 1:1, Torviscosa - Juventus 1:0

Promocijska liga: San Luigi - Kras Koimpex 2:2

1. amaterska liga: Primorac - Pteris 1:0, Turriaco - Sovadnje 0:2, San Sergio - Primorac Interland 3:1

2. amaterska liga: Muglia - Zario/Goja 2:2, Breg - Castelunga 0:2

3. amaterska liga: Malisano - Mladost 3:2

KOŠARKA

C liga: Virtus Udine - Bor Radenska 83:95

C2 liga: Aviano - Jadran Mark 57:70

D liga: Breg - Dinamo 92:76, Kontovel/Sokol - Atletismo 74:78

ODBOJKA

Moška C liga: Basiliano - Slaga Tabor Televisa 2:3, Vivil - Soča Zadrzna banka Doberdob Sovadnje 3:0, VBU - Val Imsa 3:0

Ženska C liga: Slaga List - Martignacco 0:3

Moška D liga: Magic Udine - Slaga 0:3, Rigutti - Olympia Tmeda 3:0

Ženska D liga: Bor/Breg - Govolley Kmečka banka 3:1, Kontovel - Roveredo 2:3

Avče nad Kanalom

Slovesnost ob stoletnici padca meteorita

Nad vasjo Avče v Soški dolini je 31. marca 1908 padel edini meteorit, ki je bil do zdaj najden na ozemlju Slovenije. Avški železni meteorit tehtata 1230 gramov. Dolg je približno 15 centimetrov in je nepravilne, ledvičaste oblike. Hranijo ga na Mineraloško-petrografskem oddelku Naravoslovnega muzeja na Dunaju, kamor so ga odpeljali že takoj po dogodku, ki je pred sto leti presenetil, pa tudi prestrašil številne prebivalce Soške doline. O nenavadnem pokanju in brenčanju v zraku je takrat poročalo več časopisov, s časom pa je spomin na nenavaden dogodek

glavni slovesnosti bo govoril minister za okolje Janez Podobnik. Ker vidijo podjetni domačini v zgodbi o edinem meteoritu, ki je padel na slovenska tla, tudi možnost za turistični razvoj kraja, bodo vsem zainteresiranim ponudili mavčne in plastične oziroma porcelanaste odlitke meteorita v naravni velikosti ter priložnostne kratke majice z njegovo podobo. Domače kulturno športno turistično društvo prireja vsako leto sredi aprila velik dogodek za mlade - spust po strmini z gorskimi kolesi (downhill). Predsednik društva je Vojko Jakopič, dobro poznan v zamejstvu kot odbojkar

zamrl. Ponovno so ga obudili predstavniki športno kulturno turističnega društva Avče, ki so v lanskem letu organizirali tudi izlet na Dunaj, kjer si je skupina krajanov ogledala meteorit. Mesto padca meteorita v bližini vasi so zaznamovali s spominskim obeležjem, za konec marca pa pripravljajo tudi svečano praznovanje obletnice, v okviru katere bodo odprli razstavo o avškem meteoritu in predstavili osebno pečatno, razglednico ter dokumentarni film. Na slovesnost, ki bo 29. marca, ob 14. uri, so povabili visoke državničke, predstavnike stroke in vse primorske poslance. Na

trener. Je pa pranečak prestrašene-ga očividca padca meteorita pred 100 leti. V Avčah obiskovalci lahko vidijo eno redkih naravnih rastišč sredozemske praproti Venerini laski (*Adiantum capillus veneris* L.). Tu je še več znamenitosti, vrednih ogleda: italijanski spomenik padlim iz prve svetovne vojne, srednjeveška cerkev sv. Martina, romarska cerkev Marije Snežne v Nadavčah. Obiskovalci tega lepega konca Primorske bodo videli tudi gradnjo "pametne" elektrarne. Ponoči bodo črpali vodo iz Soče v zbiralnik na Kanalskem vrhu, podnevi pa bo prosti padec vode proizvajal električni tok.

N. N.

Trst / Fakulteta za arhitekturo

Podelitev diplome Josephu Rykwertu

V četrtek, 28. februarja, je tržaška univerza prištelu novo ugledno osebnost k svoji zgodovini. Fakulteta za arhitekturo je namreč podelila diplomu honoris causa svetovno znanemu raziskovalcu Josephu Rykwertu, ki je vreden občudovanja bodisi zaradi razgledanosti kot tudi zaradi častitljive starosti - dvainosemdesetih let. Slovesnost se je pričela ob 11. uri v čudoviti Auli magni glavne stavbe na Trgu Evrope. Poleg asistentov in študentov se je zbrala tudi komisija, ki jo sestavlja dvanajst profesorjev z rektorjem Peronijem na čelu. Slednji je v uvodnem nagovoru razložil, da se je svet fakultete za arhitekturo odločil za to priznanje, ker je prepoznal v Josephu Rykwertu "izredno znanstveno osebnost". "To je znanstvenik na najvišjem nivoju", je dejal rektor, "saj so njegova dela prevedena in brana tudi onkraj meja naše celine. Ob desetletnici ustanovitve tržaške fakultete za arhitekturo se mu želimo zahvaliti, da je postal svetovni posrednik svojega znanja". Zatem je predsednik fakultete, Giacomo Bor-

ruso, prebral zapisnik z dne 16. maja 2007, s katerim je častitljivemu Poljaku podelil magistrsko diplomu. "Gospod Rykwert je študiral v Londonu in kmalu začel poučevati, najprej na univerzi v Ulmu, nato na Royal College of Art v Lon-

donu, v Cambridgeu, v Philadelphiji. Prejel je številne nagrade in se izkazal kot odlični profesor in imeniten raziskovalec. Zasnoval je tudi več teorij o zgodovini arhitekture, preučeval razvoj umetnosti, dinamiko in logiko materialov in sredstev ter dognal, da arhitektura ni zgodovina, temveč teče vzporedno z njo".

Sledila je pohvala prof. Giovannija Fraziana, ki je dal pobudo za priznanje. "Napisal je knjige, vsebin katerih čas ni mogel zblediti, posredoval je nove razlage, ki niso več podvržene sholastičnim metodam, izvedel je etnološke in antropološke študije skozi simboliko arhitekture. Njegove razprave se osredotočajo na fizično prisotnost človeka na zemlji. Tako predstavlja njegovo najslavnejše delo Adama hiša v nebesih prdlogo za arhitekturo, ker se sprašuje, kaj vse pomeni živeti: to je namerano izkazovanje lastne umetnosti. Umetnina pa mora iti onkraj zunanega videza in metafizični smisel". "... Spisi sledijo tako zgodovinarjevi objektivnosti kakor pisateljevemu strastem, zlasti ko piše, preteklost lahko samo gledamo in v njej vidimo, kolikor nam je dano videti". Po slavnostni podelitvi je častni doktor predaval vsem zbranim študentom in profesorjem.

Tema enourne lectio magistrals je bila Oko, ki sodi. Rykwert je po zahvali začel tako: "Umetnina gre vedno skozi tri faze: koncept ali idejo, izdelek in učinek. Ko predstavimo katerokoli delo, bi vsakič hoteli vzbuditi čudo oziroma preseženje v gledalcu. In to lahko dosežemo z eleganco, naivnostjo, neumnostjo ali nerazumljivostjo". Po dokazovanju začetne teze in po navajanju najrazličnejših primerov je celotno misel zapečatil s stavkom: "Vsak človek je ovoj preseženca".

Marta Lombardi

Šesta številka Galeba

Veliko pravljič in zgodbic za vse okuse

Mesec februar se je poslovil že pred nekaj dnevi, a morda imajo zagriženi bralci lepe mladinske revije Galeb še zmeraj na dosegu roke Šesta številka, na naslovnici katere je že občutiti pomlad, kot jo je s cvetočimi rožicami, metuljčkom, ptički, modrim nebom in vrtinarjem z zalivalnikom ponazoril Francesco Negovetti, prvošolec COŠ Fran Venturini iz Boljunca. V bogati vsebini februarke številke je treba najprej zabeležiti zapis Klarise M. Jovanovič Slovenski kulturni praznik, v katerem sta v glavnih obrisih zabeležena Prešernov življenjepis in delo, priloženi pa so portreta Franceta Prešerna in Julije Primic ter fotografiji Prešernove domačije in naslovnica njegove zbirke Poezije. Ljubezen do materinega jezika in spoštovanje vseh drugih veje iz stihov O mislih in besedah Zvezdane Majhen, ki jo spremlja ilustracija Mojce Cerjak. Med pravljičnimi zgodbami, ki jih gotovo še posebno vneto prebirajo tisti šolarji, ki bi si radi nabrali čim več točk za letošnjo bralno značko, je tudi Pustna pravljica Milana Petka; v njej nastopajo mama in hčerka Tinka, ki sta se za pust spremenili v zlati ribici, ter očka, ki ju je

presenetil kot morski pes z grozečimi usti in ostrimi zobmi. V sklop povesti za bralno značko sodijo tudi Gaja in dedek Tatjana Kokalj, pri kateri se deklica ukvarja z neubogljivimi igračkami, Oprosti Lučka, nežna zgodbica o Matiji in

njegovi najljubši igrački, Patricije Peršolja, Palčki in Skrati Štefke Kac Marn, ki so v tokratnem nadaljevanju prekršili prepoved staršev, naj se ne družijo med seboj, a pravo prijateljstvo je močnejše od vsega. V skupino, označeno z bralno značko, spada še zgodba Jožeta Sevljaka o kuži

Neju, ki je ob izpadu električnega toka s svojim laježem ne ravno posrečeno nadomestil gasilsko sileno, ki je oznanjala poldan. Kako se je končala zgodba Bogdana Novaka o Martinu Pesjanu, lahko brez vsakršne zadrege sklepajo tisti bralci, ki poznajo Levstikovega silaka Martina Krpana. Kaj pa se je zgodilo vlakom, ki ni maral tirnic, bodo izvedeli iz 2. nadaljevanja zgodbe Mavrica Miroslava Košute. V zajetni februarški številki je še pravljica Ob dedkovem kamnu, ki pripoveduje o pomenkah utrinkov daleč v vesolju. Protagonistka rubrike Prisposode o živalih je mravlja, okrog katere se suče kar nekaj rek. Pravljica o zmaju, ki se je napajal v Ljubljani, hrano pa iskal na Rožniku, vodi bralca naravnost v belo Ljubljano na ogled njenih znamenitosti. V likovni delavnici Jasna Merku' nazorno razlaga, kako si iz moke pripravimo domače lepilo. Poleg omenjenega so tudi dopolnjevanje, zabavna družabna igra s kockami To sem jaz, šegava pesmica Prirodopis V. T. Arharja, s pripadno ilustracijo Andreja Vodopivca, Kai bo vedno starejši Berte Golob, Galebov kviz, Pravljica v križanki in dopisi šolarjev OŠ J. Jurčič iz Devina, ki jih je globoko prevzel obisk Rižarne, in OŠ. O. Župančiča Sv. Ivan, ki so obiskali Gledališki muzej, pa tudi sli na izlet po robu kraške planote. Rubrika za starše in šolnike izpod peresa psihologinje Suzane Pertot obravnava odnose v družini, kjer je več bratov in sester.

IK

Nem Zakaj

Izbrala sem si
zanesljivega
partnerja.

**Vaša banka v Italiji za poslovanje
s Slovenijo in jugovzhodno Evropo
vam želi veselo Veliko noč!**

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Trst, Trg Oberdan 4, 34133 Trst, Italija
T: +39 040 672 87 11, F: +39 040 672 87 99
E: info@nlb.it

NLB

www.nlb.it